Jaarprogramma 2024

REGIONALE UITVOERINGSDIENST DRENTHE

Colofon

De RUD Drenthe is de omgevingsdienst voor de inwoners en bedrijven van Drenthe. We hebben de milieukennis en -kunde, zijn betrouwbaar, innovatief en toekomstgericht. Samen met onze partners dragen we proactief en resultaatgericht bij aan een belangrijke taak: een schoon en veilig Drenthe. Nu én voor de volgende generaties.

Uitgave 4 maart 2024
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen
0800-9102
www.ruddrenthe.nl
Regiegroep@ruddrenthe.nl

Fotografie Voorwerk: Rudmer Zwerver - p3 BDLook
p5 GLF Media - p6 Henk Osinga Photography - p8 Andrei Metelev
p14, p18 en p23 Jan Duker - p22 Ronald Wilfred Jansen
p26 Viachaslau Krasnou - overige: eigen werk RUD Drenthe

Voorwoord

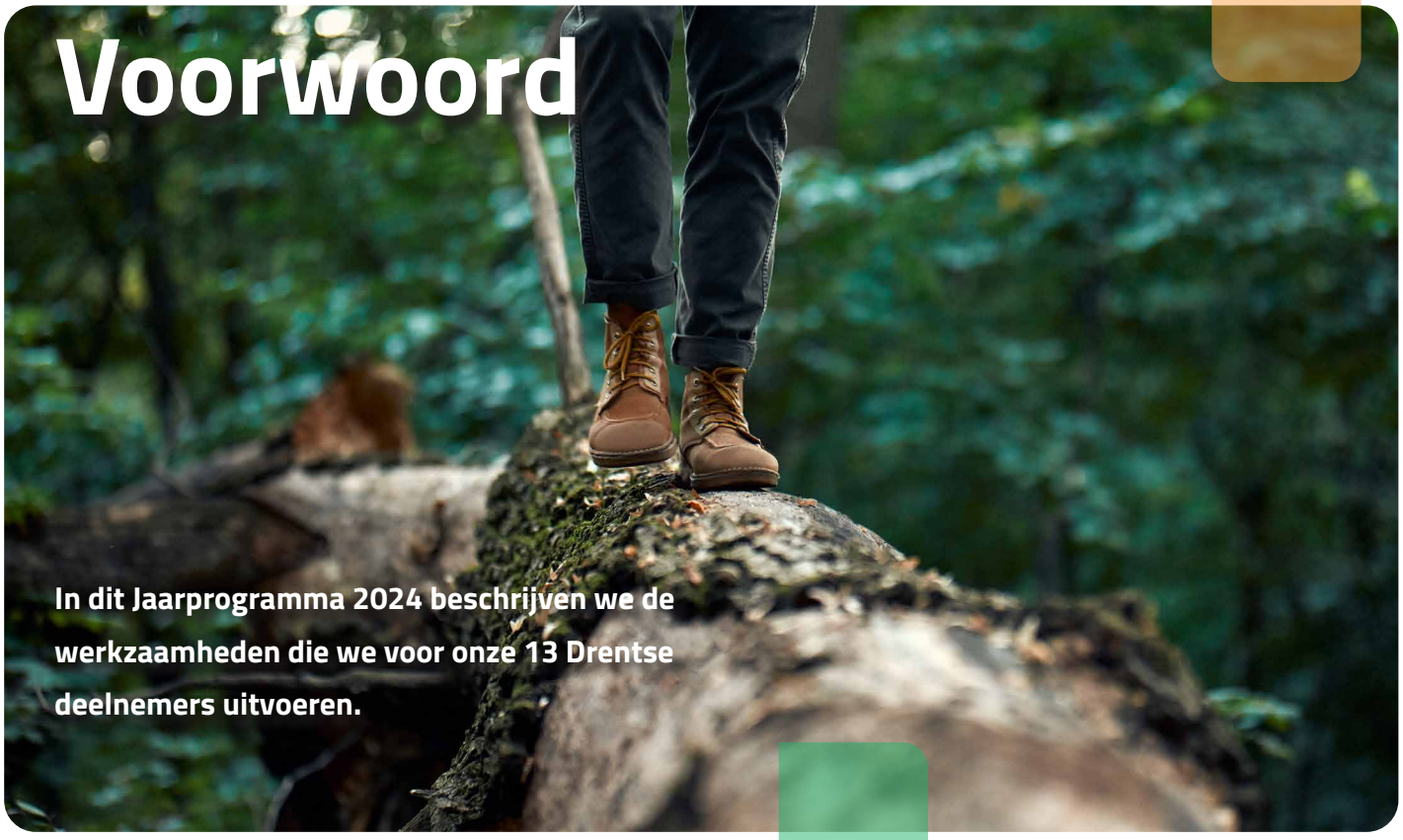

In dit Jaarprogramma 2024 beschrijven we de werkzaamheden die we voor onze 13 Drentse deelnemers uitvoeren.

De nieuwe Omgevingswet zorgt voor een grote verandering van ons werk. Het is een 'transitiejaar', waarin we samen ervaring opdoen in het werken met de Omgevingswet. Met een impactanalyse zijn de effecten op het Drentse milieutakenpakket in beeld gebracht. De inschatting is conform het landelijke beeld; de Omgevingswet leidt tot een toename van benodigde uren. Uiteraard gaan we de daadwerkelijke effecten goed monitoren en evalueren. De noodzaak om gezamenlijk uitvoeringskeuzes te maken is evident. Hiermee kunnen effecten worden gedempt. Hiernaast hebben we een prioriteitenladder om de beschikbare personele capaciteit effectief in te zetten.

De opgave voor 2024 is groter dan we kunnen realiseren. Dit Jaarprogramma is gebaseerd op een realistische haalbare groei. Deze aanpak garandeert een rustiger en zekerder verloop van de productie. Nieuw dit jaar is dat de extra opdrachten integraal onderdeel zijn van de jaarprogrammering, en direct meegenomen worden in de Begrotingswijziging. Door in de opbouw van de deelnemersbijdrage vooraf rekening te houden met vraag gestuurde projecten, vaak opdrachten van groot politiek belang, is er geen facturatie achteraf benodigd.

We tonen in dit jubileumjaar graag hoe onze professionals met trots en passie zorgen voor het verbeteren van de Drentse omgevingskwaliteit. We hebben de expertise ervoor in huis. We zijn zichtbaar aanwezig en dragen op proactieve wijze bij aan maatschappelijke thema's zoals klimaatadaptatie of milieucriminaliteit. De RUD Drenthe is in 10 jaar tijd opgebloeid tot een stabiele omgevingsdienst. Het kwaliteitsniveau is iets om trots op te zijn!

Optimale ketensamenwerking en tijdige bestuurlijke besluitvorming zijn essentieel om een maximaal resultaat te behalen. In mooi Drents gezegd *"Aj wat veur mekaar kriegen wilt, moej samenwarken"*. Verbinden en bundelen, zoals de geest van de Omgevingswet is bedoeld, creëert immers het meeste milieurendement.

Heeft u aanvullende vragen, stel ze dan gerust. Want samen zorgen we voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Nu én voor de volgende generaties.

Robert Meijer en Marjan Heidekamp,

Voorzitter en secretaris dagelijks bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Inhoud

1 DE OMGEVINGSWAARDEN 6
Afval 7
Bodem 7
Duurzaamheid 9
Geluid 10
Licht 10
Lucht 11
Omgevingsveiligheid 11

2 DIENSTVERLENING 13
2.1 Keuzes en uitgangspunten 13
2.2 Opgave 16
2.3 Dienstverlening 16
2.3.1 Vergunnen, besluiten, melden en ontheffen 17
2.3.2 Toezicht en handhaven 17
2.3.3 Klachten en handhavingsverzoeken 18
2.3.4 Informeren en beoordelen 18
2.3.5 Adviseren en toetsen 19
2.3.6 Bezwaar en beroep 19
2.3.7 Projecten en meerwerk 19

3 ORGANISATIE 20
3.1 Ontwikkelingen 20
3.2 Informatievoorziening 22

4 PERSONEEL 24
4.1 Capaciteit 24
4.2 Productiviteit 24
4.3 Opleiding 25

5 FINANCIËN 26
5.1 Realistisch programmeren 26
5.2 Resultatenrekening 27
5.3 Uurtarief 28

BIJLAGEN 29
Bijlage A Overzicht per deelnemer van de urenraming 29
Bijlage B Extra opdrachten in 2024 30
bijlage C Deelnemersbijdrage 2024 - urenspecificatie 32
Bijlage D Deelnemersbijdrage 2024 – in euro’s 32
Bijlage E Definitielijst 34

Leeswijzer

Het is een speciaal jubileumjaar: de RUD Drenthe bestaat in 2024 precies 10 jaar. We zetten onze expertise daarom in dit Jaarprogramma in de kijker.

Het rendement van onze inzet op de omgevingswaarden afval, bodem, duurzaamheid, geluid, licht, lucht, en omgevingsveiligheid staat centraal in al ons handelen. Uit de eerste hand vertellen in Hoofdstuk 1 enkele professionals met trots en passie wat zij tegenkomen in het veld.

Hoofdstuk 2 gaat over ons takenpakket in 2024. Door opgavegericht te werken brengen we focus aan in de totale opgave. Er is goed onderzoek gedaan om een evenwichtig Jaarprogramma samen te stellen en aan alle ambities tegemoet te komen. De uitvoeringskeuzes dempen de impact van de Omgevingswet enigszins maar we hebben een verplicht takenpakket binnen een wettelijk kader uit te voeren. Monitoren en periodiek evalueren is noodzakelijk om de aannames in de praktijk te toetsen. Dit jaar wordt het helder en navolgbaar onderbouwen van afwijkingen of stijgingen belangrijker dan ooit. Om onze accounthouders, eigenaren en andere opdrachtgevers hierin goed mee te nemen bieden wij een digitaal dashboard aan. Het is een systeem met deelnemer specifieke detailinformatie over de realisatie, effecten en kosten van onze inzet.

We benoemen in Hoofdstuk 3 enkele inhoudelijke speerpunten van ons Jaarprogramma. Want hoewel de producten en procedures voorbereid zijn op de nieuwe Omgevingswet, werken we de komende jaren ook nog ‘gewoon’ aan zaken die vallen onder het overgangsrecht. We gaan intensiever inzetten op risico gericht samenwerken in de keten. En we gaan aan de slag met de verbeterstappen uit het visitatierapport 2023. Als het gaat om de VTH-robuustheidscriteria hebben we aandacht voor innovatiekracht en wendbaarheid voor alle lange termijn ontwikkelingen die op onze dienst afkomen.

In hoofdstuk 4 wordt op het personele aspect ingegaan. Realistisch programmeren met toepassing van bandbreedtes geeft grip. We zien dat de opschaalmethodiek ons vorig jaar goed faciliteerde in de benodigde groei. Deze aanpak wordt in 2024 gecontinueerd. Vanwege de effecten van de Omgevingswet moeten onze medewerkers hun werkzaamheden prioriteren. De bestuurlijk afgestemde volgorde van werkzaamheden in geval de vraag de capaciteit overstijgt, helpt hier goed bij.

Met dit Jaarprogramma 2024 werken we aan een betrouwbare en toekomstgerichte uitvoering van al onze milieuactiviteiten. Het vertrouwen dat onze partners daarbij hebben uitgesproken, is een goede basis om optimaal bij te dragen aan een schoon en veilig Drenthe. De kosten en baten van deze inspanningen zijn opgenomen als Hoofdstuk 5 en de bijlagen.

1 De omgevingswaarden

Hoe hebben we als omgevingsdienst de meeste impact op thema's die dagelijks in de krant staan? We hebben te maken met een sterk veranderende omgeving waarin volop wordt geïnvesteerd en het milieu steeds meer aandacht krijgt. De RUD Drenthe werkt aan de hand van zeven omgevingswaarden: afval, bodem, duurzaamheid, geluid, licht, lucht en omgevingsveiligheid. Om de kwaliteit van de leefomgeving te beoordelen zijn voor elke omgevingswaarde een bepaalde meetbare wettelijke of lokale kwaliteit vastgelegd. We gingen de organisatie in om de rode draad te vinden. Dit verhaal verbindt medewerkers, opdrachtgevers en andere belanghebbenden met elkaar. Onze professionals zeggen met trots en passie; "Ik werk aan een schoon en veilig Drenthe".

AFVAL

Afvalbeheer speelt een steeds grotere rol in Nederland en dus ook voor onze dienst. Afvalstoffen die vrijkomen via de lucht of het water, zogenaamde emissies, moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Zij zijn belastend voor het milieu en vormen een gezondheidsrisico. Tijdens onze bedrijfscontroles en bij vergunningverlening besteden we aandacht aan preventie, inzameling, opslag en allerlei vormen van verwerking van afvalstoffen. In de omgevingsvergunningen voor bedrijven nemen wij regels op om te zorgen dat er geen risicovolle emissies plaatsvinden.

We hebben ook aandacht voor re- en upcycling en verbetering van de circulaire economie. Er wordt in kaart gebracht welke afvalstromen geschikt zijn als grondstof. Deze nieuwe werkwijze vervangt de huidige afvalbeheer-regels, zoals beschreven in het Landelijk Afvalbeheersplan (LAP). We controleren ook door de hele afvalketen om de risico's van fout of milieubedreigend gebruik van afvalstoffen en milieucriminaliteit laag te houden.

Edwin Belt vertelt hoe zijn werk voor een schone en veilig milieu hem dagelijks bezighoudt. "We worden door onze ketenpartners actief bevraagd en zijn goed geïnformeerd als het gaat om ontwikkelingen in de branche. Iedere gemeente heeft zijn eigen problematiek, afhankelijk van het type leefomgeving. Dat vraagt om maatwerk. Onze inzet bij agrarische bedrijven in plattelandsgemeenten verschilt van de betrokkenheid die we hebben bij industriële activiteiten in stedelijk gebied. En die diversiteit in kennis en ondersteuning, dat is de kracht van de RUD Drenthe".

"Ik vind het mooi als ik mensen kan verbinden en ben graag maatschappelijk betrokken. Ik coördineer piket, keten-toezicht en het thema ondermijning. Mijn inzet is dus echt ten bate van Drenthe. Als het gaat om afval, weet de RUD Drenthe van de hoed en de rand ". Edwin ziet nog een verbetering bij het benutten van de expertise die in huis is. "Wij hebben steeds meer en beter zicht op de keten van afval van gebruiker tot eindverwerker. We weten bijvoorbeeld welke risico's spelen bij de opslag van gevaarlijke stoffen. Het unieke is de overstijgende blik over gemeentegrenzen en partijbelangen heen. Want wij werken samen met andere diensten en inspecties. Uniformiteit geeft efficiency, maar met wat vrije ruimte kunnen we focussen op dat wat in die situatie het beste helpt. Enige handelingsruimte komt de kwaliteit van het werk ten goede", aldus Edwin.

Edwin Belt, Adviseur Toezicht en Handhaving

BODEM

Bodem, ondergrond en grondwater zijn belangrijke onderdelen van de fysieke leefomgeving. Samen zijn ze onderdeel van het ecosysteem en leveren ze een verscheidenheid aan diensten en producten aan de maatschappij zoals voedsel, biodiversiteit, delfstoffen, drinkwater, energie en opslagruimte voor (duurzame en fossiele) energie. Een schone vitale bodem en schoon grondwater is van levensbelang. Een actueel onderwerp zijn stoffen die de bodem verontreinigen zoals drugsafval, ZZS en PFAS. Het kabinet wil water en bodem sturend laten zijn bij beslissingen over de inrichting van ons land. We vinden het belangrijk om dit soort actualiteiten te volgen en onze uitgebreide bodemkennis regio-overstijgend te delen met alle ketenpartners.

We handelen meldingen en vergunningen voor gesloten bodemenergiesystemen af. Met de komst van de Omgevingswet zijn ook de taken voor de open bodemenergiesystemen opgenomen in het basistakenpakket van omgevingsdiensten. En we houden toezicht op de aanleg en het gebruik van deze systemen. Verder is de beoordeling van bodemonderzoeken voor bijvoorbeeld bouwaanvragen, ruimtelijke plannen of omgevings-vergunningen een belangrijke taak.

De Omgevingswet heeft impact op bijna alle bodemtaken. Wij nemen daarom deel aan vooroverleg en toetsen/beoordelen de meldingen en verzoeken. Onze adviseurs beoordelen of de plannen aan de eisen voldoen en de toezichthouders controleren onder andere of saneringswerkzaamheden, toepassen van grond en baggerspecie of grondverzet correct en volgens planning worden uitgevoerd.

Gemeenten worden in 2024 in grotere mate verantwoordelijk voor de bodemkwaliteit. De provincie blijft bevoegd gezag voor gevallen die onder het overgangsrecht vallen. Hiervoor geldt dat de Wet bodembescherming (gedeeltelijk) van toepassing blijft. Dit gaat bijvoorbeeld om lopende saneringen en nazorglocaties waarbij monitoring en beheersing van risico's uitgevoerd wordt. Ook blijven wij namens de provincie de rol vervullen als gebiedsbeheerder gebiedsgericht grondwaterbeheer. Overgangsrechtwerkzaamheden voeren wij uit met behulp van de jaarplannen van de provincie en de gemeente Emmen. Milieubelastende activiteiten met grondverzet en bodemverontreinigingen die niet vallen onder het overgangsrecht komen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten te vallen door de invoering van de Omgevingswet. Een uitzondering hierop is het saneren van grondwater. Hiervoor blijft de provincie bevoegd gezag.

"Ik ben als toezichthouder veel in de regio aanwezig. Mijn drijfveer is zorgen dat de bodemkwaliteit behouden blijft. We doen het best wel goed in Nederland. Er is aandacht voor circulariteit van afvalstromen, hoewel we niet bij alles al weten wat de effecten over 20 of 30 jaar zijn. Er wordt gauw gezegd; stop maar in de grond. Maar sommige activiteiten zijn onomkeerbaar. Juist het voorkomen hiervan, maakt mijn vak mooi.", aldus Herman Walda.

"We zijn de enige overheidsorganisatie in Drenthe met bodemkennis. 10 jaar geleden is deze expertise centraal bij de RUD Drenthe ondergebracht. We hebben onze teams gebiedsgericht ingedeeld. Zo bouw je sneller een netwerk op, weet je bij wie je moet zijn. In mijn werk heb ik veel te maken met handhaving en toezicht op bodemsaneringen maar ook ongewoon voorvallen, zoals een tank die op zijn kant ligt. Dan moet je snel handelen om een verontreiniging

te voorkomen. Met de bevoegd gezagen is het prettig samenwerken om bijvoorbeeld een wegafsluiting of andere veiligheidsmaatregel uit te kunnen voeren. Ik probeer altijd vanuit het perspectief van inwoners iets zo snel mogelijk op te lossen.

Met de komst van Omgevingsplannen onder de nieuwe Omgevingswet zijn we aan het kijken hoe we op vlak van toezicht en handhaving tot eenduidige uniforme toepassingsmogelijkheden van grond kunnen komen. De RUD Drenthe biedt in die zin echt meerwaarde. Als collectief kunnen we een hogere kwaliteit van de leefomgeving garanderen".

Herman Walda, Toezichthouder bodem

DUURZAAMHEID

Een duurzame samenleving kunnen we alleen realiseren als we energieneutraal gaan leven. Als omgevingsdienst hebben wij een belangrijke rol om alle ontwikkelingen bij dit thema nauwgezet te volgen. Zo houden wij toezicht op de energiebesparingsplicht bij bedrijven. Voor het toezicht op het vereiste energielabel C van kantoorgebouwen is met 2 deelnemers een werkafspraak gemaakt. Een nieuwe taak is het toezicht op de CO_2-reductie werkgebonden personenmobiliteit voor organisaties die meer dan 100 medewerkers in dienst hebben. In 2024 starten we de procesmatige voorbereidingen hiervoor.

Landelijk is vastgelegd dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en water-robuust moet zijn. Bij de uitvoering van onze vergunningverlening- en toezichtstaak hebben we volop aandacht voor beperking van de uitstoot van schadelijke stoffen. Provinciaal is de doelstelling uitgesproken om energieneutraal te zijn. Met onze kennis op gebied van bijvoorbeeld warmte/koudeopslag, windmolens, warmtepompen of zonne-energie kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan deze maatschappelijke opgave. We helpen mee door te adviseren, voorschriften in vergunningen op te nemen en toezicht te houden bij bedrijven.

"Ik houd toezicht op energiebesparende maatregelen. Het werk is divers. Ik kom bij allerlei verschillende bedrijven en instellingen over de vloer om te controleren op de naleving van de landelijk geldende regels inzake energiebesparing," aldus Jochen Dijkshoorn.

"Ons team handelt de informatieformulieren die we van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) ontvangen af. De technische kant van energietoezicht vraagt om echte specialisten. We hebben een stabiele basis van actuele energiebesparingskennis opgebouwd in de afgelopen jaren. Maar je moet zorgen dat je bijblijft met ontwikkelingen als bijvoorbeeld warmtepompen en energieopslagbatterijen. Innovaties gaan zo snel.

We weten welke type bedrijven onder de energiebesparingsplicht vallen. Vanwege de wettelijke controlefrequentie komen we geregeld terug. We zien bij toezichtbezoeken gelukkig steeds vaker dat bedrijven zelf al na hebben gedacht over toepassingsmogelijkheden. Op strategisch niveau zijn we bezig met de vraag hoe de RUD Drenthe de beste bijdrage aan het thema duurzaamheid kan leveren. Alle beetjes bij elkaar helpt een boel. Gezamenlijk pakken we zo de uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengt aan."

Jochen Dijkshoorn, Toezichthouder energie

GELUID

Geluid is een belangrijke omgevingswaarde in het milieu omdat geluid(overlast) vervelend kan zijn. Het kan zelfs effect hebben op onze gezondheid. Daarom zijn er regels voor geluid. Onze specialisten houden toezicht op het naleven daarvan en bij klachten komen we langs met professionele meetapparatuur. Bovendien leveren we met ons advies een bijdrage aan omgevingsplannen en omgevingsvergunningen.

Met specifieke kennis van industrielawaai en geluidzonering, weg- en verkeerslawaai, geluid afkomstig van evenementen, sloop- en bouwactiviteiten, warmtepompen, windturbines en laagfrequent geluid maken we berekeningen. Ook trillinghinder, bijvoorbeeld door toename van verkeersbewegingen hoort bij geluidshinder. We beoordelen akoestische onderzoeken en toetsen aanvragen voor het vliegen met een drone aan de geluidsregels in de Wet luchtvaart (de TUG- ontheffing, tijdelijk en uitzonderlijk gebruik).

“Ik ben betrokken bij de uitbereiding van racketclubs met padelbanen. Dit geluid kan gevoelig liggen bij omwonenden. Daardoor is er veel samenwerking nodig tussen de RUD Drenthe en de gemeenten. Zeker bij ruimtelijke procedures kan het zijn dat er per gemeente anders wordt gedacht over het invullen van de ruimte. We sluiten daarom aan bij regio overleggen en omgevingstafels. Zo horen we over nieuwe ontwikkelingen voordat een aanvraag als zaak in ons systeem komt. Dit maakt mijn inzet direct efficiënter”. Aan het woord is Nicole Bloemberg.

“Wat ons uniek maakt is de hoeveelheid verschillende expertise die in huis is. Onze adviseurs hebben soms een heel specifieke achtergrond, bijvoorbeeld expertise die nodig is voor windmolens of bouw akoestiek. Ik vind het leuk naar het gehele plaatje van geluid- en gezondheidsaspecten te kijken. Zo heb ik geadviseerd bij de oprichting van een kinderopvang langs een drukke provinciale weg. Bij een kinderopvang is alleen de slaapkamer een geluidgevoelige bestemming volgens de Wet geluidhinder. Als we voorbij de reguliere wetgeving kijken, constateer je dat het continu horen van langsrijdende auto’s ook invloed heeft op andere ruimtes. Deze integrale blik op de leefomgeving biedt mij als starter uitdaging en maakt het werk bij de Omgevingsdienst erg interessant. Zo maak ik het verschil voor Drenthe!”

Nicole Bloemberg, junior Adviseur geluid

LICHT

Licht is een nieuwe omgevingswaarde. Denk hierbij aan het groeien van planten in kassen, bij bewaking van bouwterreinen, en bij uitingen van reclame. De uitstraling van licht kan de Omgeving negatief beïnvloeden. In de wetgeving wordt voornamelijk assimilatieverlichting, verlichting van sportaccommodaties en slagschaduw vermeld. Overige situaties waarbij het lichtaspect een rol speelt worden middels het zorgplichtartikel voor de bescherming van de duisternis en donkerte afgevangen, waarbij de ecologische zones en bijbehorende grenswaarden uit Richtlijn Lichthinder 2020 als leidraad worden gebruikt.

Hinder is daarbij vooral vanuit het zorgplichtartikel een aandachtspunt. De RUD Drenthe voert hiervoor werkzaamheden uit. Te denken valt aan advisering van gebiedsindeling op basis van ecologische zones conform de Richtlijn Lichthinder 2020, integraal advies ten behoeve van vergunningverlening én advisering in het kader van beleidsvraagstukken, omgevingsvisies en omgevingsplannen.

Naast advies rondom het aspect licht behandelen wij ook klachten waar indien nodig metingen voor worden verricht, en rapportages over worden opgesteld. Het uitgangspunt binnen de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe is het voorkomen van lichthinder waarbij het behoud van duisternis en donkerte het uitgangspunt is.

LUCHT

Geur kan voor veel overlast zorgen en vervuilde lucht is schadelijk voor het milieu en de gezondheid. Nieuwe ontwikkelingen waaronder de Wet natuurbescherming (Wnb), de stikstofcrisis, of het opstarten van omgevingsvisies zorgt voor een toename in luchtadviezen. Een aantal regels voor lucht verschuift met de komst van de Omgevingswet naar het gemeentelijke omgevingsplan. Verder voorzien we het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) van informatie over de Drentse luchtkwaliteit. Voor de provinciale inrichtingen en gemeentelijke bedrijven verzorgen we de inventarisatie en beoordeling van luchtadviezen. Ook doen we onderzoek naar en adviseren over de luchtkwaliteit samen met de provincie in het Schone Lucht Akkoord. Te denken valt aan fijnstof. Dit zijn kleine deeltjes in de lucht die ontstaan bij industriële of agrarische bedrijven zoals pluimveehouderijen maar ook bij paasvuren, houtkachels en het afsteken van vuurwerk. Bovendien zijn er nog veel bedrijven die schadelijke stoffen gebruiken waar wij op toezien.

Luchtadviseur Sander Kamp vertelt: “Ik werkte eerder voor een adviesbureau en adviseerde met name industriële bedrijven. Deze bedrijven zijn vaak op zoek naar de rek en ruimte binnen wet- en regelgeving. Ik weet aan welke “knoppen” adviesbureaus draaien. Die voorkennis, kijken vanuit verschillende perspectieven, daar heb ik profijt van in mijn werk bij de RUD Drenthe.

Het is uitdagend om zoiets ongrijpbaars als lucht of geur inzichtelijk te maken, en een bedrijf te begeleiden bij het treffen van maatregelen wanneer wij een overschrijding constateren. We moeten echt het veld in om bij een vergunningsactiviteit of handhavingssituatie te verifiëren of dat aan voorschriften wordt voldaan. Van maar een beperkt aandeel emissiebronnen in Drenthe is bekend wat de omvang van de emissie is. We zijn nog lang niet klaar met inventariseren, adviseren en controleren. En in een overlastsituatie moet wel snel gehandeld kunnen worden. We willen daarom de regionale luchtkwaliteit nog beter in kaart brengen.

Nu laten de landelijke grootschalige kaarten niet of nauwelijks details voor Drenthe zien. Het lijkt daardoor dat we overal in Drenthe schone lucht hebben en ruim onder de huidige grenswaarden zitten. Dit beeld is niet gebaseerd op een compleet en actueel bronbestand. We weten dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit in de toekomst nog verder aangescherpt gaan worden. Als je antwoord wilt op de vraag hoe we er in Drenthe voor staan, heb je met actuele data een betere adviskwaliteit. De gemeente kan de informatie ook gebruiken bij de vorming van omgevingsplannen. Win-win als je het mij vraagt.”

Sander Kamp, Adviseur luchtkwaliteit en geur

OMGEVINGSVEILIGHEID

Gezond en veilig wonen, werken en recreëren in Drenthe, maar tegelijkertijd ruimte geven aan economische groei valt onder het domein van omgevingsveiligheid. Daarin zijn we een schakel tussen de provincie, gemeenten, vuurwerkbedrijven, brancheorganisaties, brandweer, politie én justitie. We adviseren omtrent het gebruik, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen en de veiligheid van milieubelastende activiteiten. Onze professionals houden de voortdurend veranderende wetgeving nauwgezet bij. Zij leveren expertise op het gebied van explosieven en vuurwerk, ontvlambare vloeistoffen, licht ontvlambare gassen en toxische producten We werken met hulpdiensten samen aan (toezicht op) calamiteitenplannen.

Ook nieuwe duurzame energiebronnen moeten getoetst worden aan omgevingsveiligheid. Denk bijvoorbeeld aan de realisatie van waterstof-afleverpunten, hogedruk waterstoftransportleidingen of afleverpunten van LNG (Liquid

Natural Gas). Nieuwe manieren voor het opwekken van duurzame energie leiden ook tot aanpassingen in het elektriciteitsnetwerk. Voorbeelden daarvan zijn boven- en ondergrondse spaarbekkens, pompcentrales, koude- en warmteopslag en elektriciteitsopslagsystemen met Lithium-ion accu's. Branden van energie opslagsystemen zijn lastig te blussen. Ze kunnen ook geluidsoverlast of bodemverontreiniging veroorzaken. Wij adviseren over de opslag, het opstellen van regels en de controle hierop.

Henk Zwiers verteld over zijn taak als adviseur. "Hoewel veel van wat we doen maatwerk is probeer ik altijd wel een gelijk speelveld in stand te houden. Je moet reëel blijven in de advisering, want je kunt niet alle huizen als bunkers bouwen. Dat is het mooie van mijn werk: erop toe zien dat de situatie zo veilig mogelijk is en toch ook betaalbaar blijft. Neem als voorbeeld explosie werende beglazing. Dat voorschrift vaardig je niet uit bij een gehele woonwijk. Een bouwopgave voor woningen gaat op die manier niet lukken.

De gemeente heeft een groot eigen afwegingskader of iets verantwoord is voor een populatie op een specifieke plek. Onder de Omgevingswet is het nóg belangrijker vroeg in het voortraject advies te kunnen geven. Normen blijven hetzelfde maar de wijze van beoordelen van risicobronnen veranderd. Onder de Omgevingswet krijgen we namelijk te maken met brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebieden. Met de Veiligheidsregio hebben we al een werkwijze van vooroverleg en je ziet dat deze aanpak werkt. Ik houd van korte lijntjes.

Mijn vakgebied kent veel verschillende partners waarmee samengewerkt wordt. De milieubelastende activiteiten waarvoor gemeenten bevoegd gezag zijn worden door ons in een landelijk register vastgelegd. Ook het transport van gevaarlijke stoffen over spoor, weg en buisleiding wordt landelijk bijgehouden. De RUD Drenthe heeft zicht op alle risicovolle MBA's via een kaartviewer genaamd de 'Atlas leefomgeving'. Je ziet, we zijn echt onderdeel van een keten.

De Veiligheidsregio komt in actie als er een calamiteit bij een risicobron plaatsvindt maar voorkomen is beter dan genezen. Ik ben als kennismakelaar lid van het 'landelijk overleg veilige leefomgeving' en hoor daar veel over actualiteiten op gebied van externe veiligheid. Door de RUD Drenthe al vanaf de tekentafel preventief te betrekken benut je onze kennis over een gezond en veilig Drenthe direct uit de eerste hand".

Henk Zwiers, Adviseur Externe Veiligheid

2 Dienstverlening

Een eenduidige opgave waarop de programmering en begroting kan worden gebaseerd, is dit jaar lastiger dan ooit tevoren. Dat is wel noodzakelijk om een adequate organisatie in te richten en de verwachtingen van onze deelnemers waar te kunnen maken. In dit hoofdstuk leest u hoe we de opdrachtportefeuille programmeren in het transitiejaar 2024.

2.1 KEUZES EN UITGANGSPUNTEN

We krijgen te maken met een nieuw wettelijk kader voor een aantal producten en diensten. We voorzien daarvan impact op de uitvoering van ons werk. Om hierop te anticiperen zijn de verschillende effecten geanalyseerd. Denk daarbij bijvoorbeeld aan kostenverhogende factoren, maar ook hoe bestuurlijke en milieurisico's moeten worden ingeschat. Niet alle effecten treden per 1 januari op, niet alles kan worden afgehandeld zoals we gewend waren en niet voor alles zijn direct extra financiële middelen benodigd. Duidelijk is wel dat voor alle deelnemers een stijging van inzet en lasten wordt voorzien.

Na grondig onderzoek en afstemming wordt voor invoeringsjaar 2024 een geschatte impact van 18% op de dienstverlening van de RUD Drenthe voorzien. Deze capaciteit is niet zomaar beschikbaar. Om deze impact op de benodigde uren te dempen zijn uitvoeringskeuzes gemaakt. Met de uitvoeringskeuzes kan het effect gedempt worden naar 9%. Onze opgave is groter dan we met onze huidige formatie en verwachte groei kunnen realiseren. In het Jaarprogramma hebben we 5% van de structurele effecten kunnen verwerken. Daarom is het van belang om de werkzaamheden te prioriteren. Zowel de geschatte impact, de uitvoeringskeuzes en de prioriteringsmatrix zijn bestuurlijk afgestemd. Aan het eind van 2024 weten we met elkaar een stuk meer. Het is daarom van belang om wendbaar te programmeren, goed te monitoren en tijdig te reflecteren op deze gecalculeerde aanname.

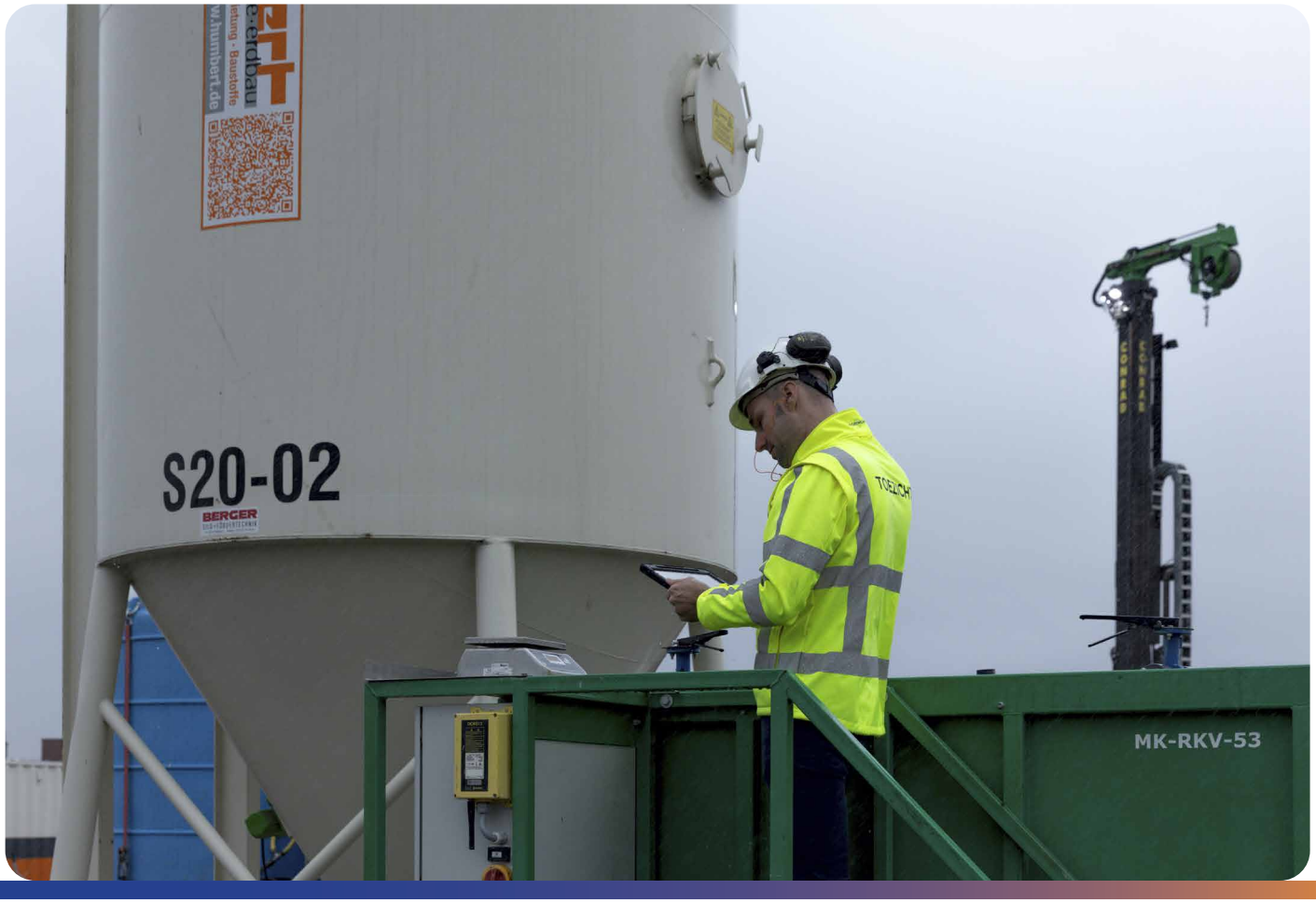

We kunnen bij een stijging van het werk optimaal effectief zijn door toepassing van de volgende uitgangspunten:

- Met een zakelijker insteek te werken
- Bodemtoezicht bij WKO-systemen af te schalen.
- Onderscheid te maken in urgente - en niet urgente klachten.
- In geval van procedures te kiezen voor integraal - of specialistisch advies.
- Alleen nog op verzoek juridisch te toetsen.
- Enkel de milieu impact te bekijken bij een samengestelde zaak.
- Handhavingsverzoeken in geval van strijdigheid met RO-beleid terug te geven.
- Alleen nog uniform beleid te formuleren (in de nieuwe U&H strategie, verwacht december 2024).
- LHS-kwalificaties naar de praktijk vertalen; een herziene standaard levert in minder aantal van de gevallen de noodzaak tot handhavingsinzet op. Met een lichtere interventie, dus een waarschuwingsbrief i.p.v. een vooraankondiging, wordt juridische inzet verminderd.
- Voor alle milieutaken zoveel mogelijk risicogericht te werken. Zo kunnen bv. meer meldingen dministratief afgehandeld worden.

Werkzaamheden worden, in aanvulling hierop, ook geprioriteerd om te zorgen dat de beschikbare capaciteit optimaal wordt benut. Wanneer sprake is van een tekort aan capaciteit vervallen activiteiten met een lagere prioriteit. We nemen hierbij de wettelijke verplichting ten aanzien van de uitvoering van de taken in acht. Keuzes zijn mede afhankelijk van de beschikbare kwalitatieve capaciteit (benodigde typen functies). Extra opdrachten vanuit deelnemers worden ook geprioriteerd op basis van de prioriteitenmatrix.

Deze opdeling geeft 13 hoofdonderwerpen waarlangs de programmering van de opgave plaatsvindt. Het geeft de organisatie grip, en onze medewerkers houvast. Zo is vooraf duidelijk welke zaken met voorrang worden opgepakt.

Dat ziet er als volgt uit:

TABEL 1 PRIORITERING WERKZAAMHEDEN 2024

PRIORITEIT	ONDERWERP	SUB-ONDERWERPEN	TOELICHTING
1	Urgente thema's	Pfas Indirecte lozingen ZZS BBT-conclusies Wettelijke kaders	Op basis van het jaarprogramma, verplichtingen vanuit het Rijk en externe ontwikkelingen worden gezamenlijk de urgente thema's bepaald.
2	Voorlopige voorzieningen		In het kader van termijnen en het beperken van risico's hebben voorlopige voorzieningen een hoge prioriteit.
3	Handhavings-trajecten	Spoedeisende bestuursdwang Bestuursdwang Last onder dwangsom (LOD) Voorlopige Last onder dwangsom (VLOD) Gedoogverklaring	Handhavingstrajecten hebben een hoog risico afhankelijk van de milieu-impact. Het is niet vraag gestuurd en ook niet planbaar maar wel wettelijk verplicht (Landelijke Handhavingsstrategie). Indien de vraag het programma op deze onderdelen overschrijdt dan spreken we van (on)voorzien meerwerk. Ook dit is 1ste prioriteit.
4	Klachten en Voorvallen		Deze producten hebben om milieurisico's te beperken een hoge prioriteit. Voor het behandelen van klachten is een prioriteiten-matrix opgesteld. Niet urgente klachten krijgen een lage prioriteit.
5	Bezwaar, beroep en hoger beroep		
6	Hercontroles	Hercontroles lopende handhavingsverzoeken 1e hercontroles	In het kader van het beperken van milieurisico's hebben deze producten prioriteit 2. Hercontroles op lopende handhavings-trajecten gaan voor op 1ste hercontroles vanuit toezichtzaken.
7	Verkennen en begeleiden initiatief		Om het vergunningsproces zo soepel mogelijk te laten verlopen, hebben verzoeken voor een omgevingstafel een hoge prioriteit.
8	Toezicht vergunningen	Toezicht • RGT milieu • Overig milieu • WBB • Vrije veld • BBK • WKO Vergunningen • Regulier • Uitgebreid	Uitvoeren toezicht heeft een lager milieurisico dan hercontroles en heeft daarom een lagere prioriteit. In het kader van het beperken van milieurisico's hebben vergunningen voorrang op integraal advies en meldingen.
9	Integraal advies	Adviezen t.b.v. vergunnningen RO Omgevingsvisie Omgevingsplannen Beleidsadvies	Advisering bij omgevingsplannen heeft een relatief hoge prioriteit, maar is planbaar.
10	Meldingen		Meldingen hebben een kleiner risico dan vergunningsprocedures of verzoeken voor integraal advies. Dit product wordt risicogericht opgepakt.
11	Monitoring	Verplichte metingen	Verplichte metingen hebben een beperkt risico.
12	Actualiseringen		Actualiseringen hebben een beperkt risico en kunnen programmatisch worden opgepakt.
13	Informatie-verzoeken / WOO-verzoeken		Informatieverstrekking (beantwoorden van vragen, beoordelen van rapporten en documenten) heeft een lage prioriteit. WOO-verzoeken hebben een lage prioriteit.

Op uitvoerend niveau zijn we goed voorbereid. We hebben zaaktypen aangepast in ons ICT-systeem, interne procedurebeschrijvingen zijn aangepast van inrichting naar milieubelastende activiteiten en ook de Producten en Dienstencatalogus (PDC) is aangepast op de nieuwe wet.

2.2 OPGAVE

INVENTARISATIE OPGAVE

Onze opdrachtgevers hebben verzocht om risicogericht asbesttoezicht en energietoezicht op aanvaardbaar niveau te brengen. Bovendien is er geadviseerd om de uren voor RGT (gemeentelijke bedrijven) tussen 2022 en 2025 op niveau te brengen. De Provincie heeft ervoor gekozen om de kwaliteit direct op niveau te brengen. De gemeentelijke opdrachtgevers hebben uit financiële overwegingen voor een tussenoplossing gekozen. Voor de Provincie is er dus geen sprake van een groeimodel, voor gemeenten wel. De groeimodeluren voor RGT en Energie waren reeds opgenomen in de Begroting voor 2024 en integraal onderdeel van de totale productie 2024. Voor RGT is daarom 3.273 uur en voor Energie 1.400 uur opgenomen.

Komend jaar verwachten we dat we in de planning ook 6.175 uur aan gepland meerwerk en 5.140 uur aan extra opdrachten moeten meenemen. Tot slot was de raming voor het inwerking treden van de Omgevingswet 9% (11.583 uur, zie Impactanalyse).

De totale inventarisatie van de opgave komt uit op 226.187 uur.

JAARPROGRAMMA 2024

Deze opgave is groter dan we met de huidige formatie en de verwachte groei kunnen realiseren. Het Jaarprogramma gaat uit van een realistisch en haalbaar niveau, rekening houdend met de krapte op de arbeidsmarkt en de tijd welke gemoeid gaat met het inwerken van medewerkers en opleiden van trainees. In overleg met de opdrachtgevers is afgesproken dat er op onderdelen wordt afgeschaald t.o.v. de opgave.

Zo schuift 3.273 uur ten behoeve van RGT door naar 2025. Verder zijn de extra opdrachten aangepast naar 5.140 uur. Tot slot wordt voor de impact Omgevingswet rekening gehouden met 5% hetgeen 6.435 uur inzet vraagt.

Naast de direct productieve uren hebben we indirecte uren. Dit zijn uren die we besteden aan werkzaamheden en projecten die bijdragen aan het efficiënter en effectiever maken van de organisatie. De belangrijkste benoemen we in hoofdstuk 3. Verder houden we rekening met het incidentele effect van de omgevingswet. Dit zijn de uren die we besteden aan het inrichten voor processen en afstemmingsmomenten en (team)bijeenkomsten rondom de omgevingswet. De indirect productieve uren worden dit jaar los geprogrammeerd. Deze manier van ramen is zuiverder (voorheen in productienorm opgenomen) en biedt meer zicht op de onderdelen en de daarbij behorende uren besteding. De indirect productieve uren worden geraamd op 24.160 uur.

Dit maakt dat het totaal beoogd productieve uitvoeringsniveau 2024 uitkomt op 216.069 uur. In onderstaande tabel wordt de onderverdeling overzichtelijk gepresenteerd:

TABEL 2 TOTAALOVERZICHT OPGAVE JAARPROGRAMMA 2024

SOORT UREN	UREN
Basis uitvoeringsniveau 2024	169.034
Groeimodeluren 2024 => RGT	0
Groeimodeluren 2024 => Energie	1.400
Subtotaal	170.434
Gepland meerwerk	6.175
Extra opdrachten (code 700)	5.140
Impact Omgevingswet 5%	6.435
Totaal uitvoering jaarprogramma (direct productief)	191.936
Indirect productieve uren	24.160
Totaal uitvoering jaarprogramma (direct & indirect productief)	216.096

2.3 DIENSTVERLENING

Onze activiteiten zijn gekoppeld aan de producten – en dienstencatalogus. We onderscheiden de volgende activiteiten:

1 Vergunnen, besluiten, melden en ontheffen
2 Toezicht en handhaven
3 Klachten en handhavingsverzoeken
4 Informeren en beoordelen
5 Adviseren en toetsen
6 Bezwaar en beroep
7 Projecten en meerwerk

2.3.1 VERGUNNEN, BESLUITEN, MELDEN EN ONTHEFFEN

Een belangrijke activiteit is onze taak bij de behandeling van omgevingsvergunningen en meldingen. Onder invloed van de Omgevingswet stappen we over naar een andere werkwijze. Sommige activiteiten hebben alleen een meldingsplicht of informatieplicht.

Vanwege de Omgevingswet worden milieubelastende activiteiten niet standaard geclusterd aangevraagd maar gebeurt dit voor alle (milieubelastende) activiteiten apart. De afhandeltermijn van vergunningprocedures gaat (voor de meeste omgevingsvergunningen) van 26 weken naar 8 weken. Van belang is dat goed vooroverleg wordt gevoerd om ervoor te zorgen dat ontvankelijke vergunningaanvragen worden ingediend. Met complete aanvragen kunnen we de afhandeling binnen de gestelde termijnen uitvoeren.

Ook de meldingen over het starten en wijzigen van milieubelastende activiteiten moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Een snelle beoordeling is dus vereist. De verzoeken om ontheffingen zijn vaak uitzonderingen waar met specifieke expertise zorgvuldig naar gekeken moet worden.

Voor een aantal activiteiten moeten ook regels in het omgevingsplan worden opgenomen. Om ervoor te zorgen dat de milieuaanpak in Drenthe hierdoor niet versnipperd raakt, werken alle betrokken organisaties samen in het Omgevingsplatform Drenthe. Deze nieuwe werkwijze is complex en uitdagend. Ondanks een goede voorbereiding verwachten we meer tijd aan voorlichting, vergunnen en besluiten te besteden. Vooral de regionale afspraak met betrekking tot ‘Verkennen en begeleiden initiatief’ zal meer tijd kosten.

Van belang is op te merken dat we naast een nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet ook nog te maken hebben met het zogeheten overgangsrecht. Voor een klein aantal producten geldt dat ook na 1 januari de oude wetgeving nog van kracht is (dit staat vermeld in de Producten- en dienstencatalogus).

In 2024 staat het actualiseren van vergunningen op de planning. Dit doen we in samenwerking met onze toezichthouders. Er zijn drie soorten vergunningen die voor actualisatie in aanmerking komen:

- BBT-conclusies: het bestand met complexe bedrijven wordt geactualiseerd in het kader van Best Beschikbare Technieken (BBT) voor afvalbehandeling.
- Programmatisch actualiseren: we actualiseren periodiek de vergunningen voor de IPPC-bedrijven (Integrated Pollution Prevention and Control).
- Latente vergunningen: we trekken vergunningen in voor bedrijven die inmiddels gestopt zijn of andere activiteiten uitvoeren.

2.3.2 TOEZICHT EN HANDHAVEN

De RUD Drenthe voert toezicht uit en handhaaft op alle milieubelastende activiteiten en regulerende taken waarvoor we de uitvoering doen. Dit doen we om ervoor te zorgen dat alle bedrijven in Drenthe zich houden aan de milieuregels. Wij passen hierbij de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) toe.

Ons werk verandert door de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet vraagt een andere houding van toezichthouders. De Omgevingswet gaat uit van de ‘ja, tenzij’ benadering. Voor sommige lopende handhavingszaken is overgangsrecht van toepassing.

We hebben onze programmering aangepast door sinds 2020 te werken met het ‘risicogericht toezicht’ als methode. Daarbij controleren we niet alle bedrijven even vaak, maar houden toezicht op basis van een risicobeoordeling voortkomend uit een data-analyse. Om kennis over de bedrijven vast te houden en te vergroten voeren we toezicht bij bedrijven branchegericht uit. Door branchegericht te werken zijn we in staat te werken volgens de wettelijk vastgelegde kwaliteitscriteria. We onderscheiden daarbij de branches:

- Afval en industrie
- Agrarisch
- Asbest
- Energie
- Midden- en kleinbedrijf & gebouwen

In 2020 is het Risico Gericht Toezicht (RGT) geïmplementeerd. Door toepassing van RGT willen we de uren daar inzetten waar deze het meest noodzakelijk zijn. Deze noodzaak wordt bepaald door het risico en het naleefgedrag van een (sub)branche. Het risico bestaat uit 3 pijlers: het milieurisico (weging 1), het ondermijningsrisico (weging 0,5) en het risico van maatschappelijk en bestuurlijke impact (weging 1). Het gemiddelde van de 3 pijlers bepaald voor een sub-branche het uiteindelijke risico. De risico’s zijn bepaald in 2019 en zijn in 2020 verfijnd. De risico’s staan voor een langere tijd vast en zijn opgenomen in de U&H-strategie. De mate van naleving wordt bepaald door data-analyse en bestaat uit een gemiddelde van de milieuscore en naleving. Het uiteindelijke risico per (sub) branche wordt bepaald door het gemiddelde van het risico en de naleving.

Door ketentoezicht komen onze milieutoezichthouders steeds vaker signalen van ondermijning tegen bij de bedrijven die ze bezoeken. Ondermijnen van de samenleving gebeurt wanneer criminelen legale bedrijven oprichten voor criminele activiteiten.

Bestuursrechtelijk handhaven vindt plaats op basis van de landelijke handhavingsstrategie. Er zijn meerdere bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten. De lasten onder dwangsom en bestuursdwang zijn het meest voorkomend. De uitvoering wordt door juristen gedaan, met ondersteuning van de toezichthouders.

Het strafrechtelijk handhaven bij milieuovertredingen wordt uitgevoerd door BOA's: buitengewoon opsporingsambtenaren. Eén van de aanbevelingen uit het rapport van de Commissie van Aartsen was het realiseren van extra BOA-inzet. Deze extra inzet voor BOA-taken is structureel in de begroting 2024 opgenomen. Een gedeelte van deze uren bestaat uit algemene BOA werkzaamheden en zijn niet direct aan een specifieke zaak toe te schrijven. Deze uren worden naar rato verrekend over de opdrachtgevers.

2.3.3 KLACHTEN EN HANDHAVINGSVERZOEKEN

Voor spoedeisende milieuklachten en milieu incidenten hebben we een 24/7 piketdienst ingericht. Denk bijvoorbeeld aan ongewoon voorvallen. Ongewone voorvallen zijn situaties die kunnen voorkomen binnen bedrijven waarbij er risico is op milieuschade. Denk daarbij bijvoorbeeld aan brand, het vrijkomen van gevaarlijke stoffen, storingen in installaties of een calamiteit die zorgt voor stankhinder, geluidsoverlast, verontreiniging van de bodem, het water of de lucht. De RUD Drenthe wordt dan direct ingeschakeld om schade te beperken.

Overige klachten en incidentmeldingen worden tijdens kantooruren opgepakt en onderzocht. In sommige gevallen leidt overlast ertoe dat er een handhavingsverzoek wordt ingediend. Na het beoordelen van het verzoek en de voor de zaak relevante feiten en omstandigheden nemen we een besluit op het verzoek. Klachten, incidentmeldingen en handhavingsverzoeken zijn vraag gestuurde producten en laten zich moeilijk voorspellen. De aantallen handhavingsverzoeken zijn afgelopen jaren zeer variërend geweest.

2.3.4 INFORMEREN EN BEOORDELEN

We bedienen onze opdrachtgevers actief met informatieverstrekking over het milieu. Voor 2024 zien we vooral een ontwikkeling in het verwerken van informatieplichten bij milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten. Hier vallen bijvoorbeeld het beoordelen van verschillende soorten verplichte rapportages onder, maar ook de beoordeling van startmeldingen van activiteiten. Vaak betreffen dit aangeleverde stukken van derden die vanwege de variëteit vrij arbeidsintensief zijn om af te handelen.

Omvangrijke verzoeken om informatie kunnen veel tijd vergen. De Wet open overheid (Woo) vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo is bedoeld om de overheid nog transparanter te maken. De nadruk van de wet ligt op actieve (digitale) openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betekent dat informatie uit eigen beweging wordt gepubliceerd en voor iedereen vindbaar en bruikbaar is. Met de opdrachtgevers is vorig jaar afgestemd wat dat betekent voor de bestaande en nieuwe archieven.

Naast de informatieplicht kent het Besluit activiteiten leefomgeving het verplicht aanleveren van 'gegevens

en bescheiden". Deze 'gegevens en bescheiden' hebben betrekking op milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten die genoemd zijn in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Hier vallen verschillende soorten van keuringen, onderzoek verplichtingen en gegevens (starten, beëindigen, etc.) over de activiteiten onder.

2.3.5 ADVISEREN EN TOETSEN

We geven specialistische adviezen over milieuonderwerpen zoals bodem, lucht, veiligheid of geluid waarbij we onderzoek- en keuringsrapporten nauwkeurig beoordelen. In enkele gevallen stellen we zelf onderzoeksrapporten op. Daarnaast leveren we juridische adviezen. Door het vraag gestuurde karakter is inzet vaak grillig en lastig planbaar. Vooral de bodem- en geluid gerelateerde zaken zijn intensief. Voor elke omgevingswaarde hebben we specialisten in huis, die voldoen aan de (landelijke) kwaliteitscriteria. Gecertificeerd personeel is essentieel voor valide beoordelingen, bijvoorbeeld in geval het nodig is om het advies in de rechtbank uit te leggen. Onze beoordeling moet dan gestand houden.

Onder de post juridische ondersteuning vallen verschillende soorten adviesvragen. Dat kunnen adviesvragen die vanuit de opdrachtgevers komen zijn. Of ondernemers die een gedoogverzoek indienen. Of een door een inwoner ingediend verzoek op grond van de Wet open overheid.

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet voorzien we ten opzichte van 2023 een verdubbeling van de adviesvragen vanuit de opdrachtgevers, bijvoorbeeld met betrekking tot de Omgevingsplannen. We weten uit ervaring dat de juridische advisering over zaken (vergunningen, meldingen, handhaving) ook erg arbeidsintensief en complex is. We schatten in dat dit in 2024 vaker voorkomt.

2.3.6 BEZWAAR EN BEROEP

Belanghebbenden die het niet eens zijn met onze beslissingen kunnen daartegen meestal in bezwaar gaan. Bijvoorbeeld over een vergunningprocedure of een handhaving situatie. Een bezwaarmaker wordt door een bezwaarschriftencommissie gehoord over waarom deze het niet eens is met de besluitvorming. De commissie geeft vervolgens een advies waarna, met medewegen van het advies, een beslissing op het bezwaar wordt genomen. Tegen dit besluit kan de belanghebbende een beroep indienen bij de rechtbank Noord-Nederland of in hoger beroep gaan bij de Raad van State. De rechtbank dan wel de Raad van State hoort alle partijen en doet uitspraak. In spoedeisende gevallen kan daarnaast een verzoek om een zogeheten 'voorlopige voorziening' worden ingediend. We vertegenwoordigen de bevoegde gezagen in al deze procedures.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan er een toename zijn van bezwaar- en (hoger) beroepszaken, bijvoorbeeld over interpretatie van de nieuwe wet- en regelgeving en de nieuwe begrippen daarin. Ook kan toepassing van risicogericht vergunnen direct aanleiding zijn voor meer bezwaar- en (hoger) beroepszaken.

2.3.7 PROJECTEN EN MEERWERK

Naast het reguliere werk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving voeren we ook projecten uit. Dit zijn bijvoorbeeld bodemsaneringen of complexe VTH-producten.

Binnen het Jaarprogramma ontstaat soms "meerwerk". Meerwerk ontstaat doordat er meer vraag is dan begroot/geprogrammeerd. Bij dreigend onvoorzien meerwerk overleggen we altijd direct met de opdrachtgever want het betreft een wettelijke taakstelling. In het Jaarprogramma 2024 is 6.175 uur aan planbaar meerwerk opgenomen.

Een deel van deze projecten valt binnen de primaire uitvoering en een deel wordt specifiek bekostigd door de opdrachtgever. Dit laatste noemen we de extra opdrachten. Deze zijn voorzien en worden opgenomen in de begroting. In 2024 rekenen we met 5.140 uur aan extra opdrachten. Deze lijst van voorzienbare extra opdrachten per gemeente is opgenomen in **bijlage B**. Over de inzet met betrekking tot de biovergisters in Drenthe die onderhevig zijn aan nader onderzoek, worden in Noordelijk samenwerkingsverband verdere afspraken gemaakt.

Daarnaast voeren we werk uit op basis van aanvullende, onvoorziene opdrachten. Deze opdrachten worden alleen uitgevoerd wanneer er extra budget is toegekend vanuit de opdrachtgevers.

3 Organisatie

Aandacht voor innovatiekracht en wendbaarheid is op langere termijn belangrijk. We zien enkele landelijke invloeden en ontwikkelingen die aandacht en inzet vragen. Dit hoofdstuk gaat over hoe wij als dienst oog hebben voor een robuuste doorontwikkeling.

Inmiddels werken we al 10 jaar aan het waarmaken van uw milieuambities. Hoe we de kwaliteit van ons milieu behouden en versterken ziet u in deze animatie.

3.1 ONTWIKKELINGEN

De verdere doorontwikkeling van onze omgevingsdienst blijft noodzakelijk. Twee jaar geleden zijn de kengetallen herijkt en is voor de invoering een meerjarig groeimodel vastgesteld. De RUD Drenthe koerst op dit kompas. Met de uitvoering en handhavingsstrategie fase 2 en de ervaringscijfers die we in 2024 opdoen zullen de kengetallen eind 2025 aan een herijking toe zijn. Met de gespreksnotitie 2024 “Samen voor Drenthe” in de hand vinden de voorjaars overleggen tussen de raad/staten met het lid van het algemeen bestuur binnenkort plaats. Hieronder leest u kort over enkele van deze invloeden.

IBP-VTH

Onder leiding van het Rijk is een Interbestuurlijk programma (IBP) versterking VTH-stelsel opgesteld. Dit programma is opgesteld naar aanleiding van het onderzoek van de commissie Van Aartsen. Vanuit het Ministerie, de Omgevingsdiensten, de VNG en IPO wordt gezamenlijk gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen. Het Interbestuurlijk Programma bevat 6 pijlers.

We noemen per pijler de aspecten die aandacht krijgen in 2024:

1 Robuuste omgevingsdiensten en financiering. Wij stellen een verbeterplan op waarin aandacht wordt besteed aan innovatie (agenda en budget), kwaliteitscriteria & opleidingen en voldoende reserve. Eind 2023 zijn we gestart met het organiseren van periodieke metingen. Medio 2024 leveren we aan de hand daarvan een volgende versie op, die in kaart brengt in hoeverre we voldoen aan de kwaliteitscriteria.
2 Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging. De eerder in gang gezette versterking van de LHSO- handhavingsketen. BOA-capaciteit in huis hebben is essentieel om weerbaar te zijn tegen ondermijnende criminaliteit.
3 Informatie-uitwisseling en datakwaliteit. Bij de aanbesteding van het zaaksysteem houden we rekening met optimale data uitwisseling met ketenpartners. Ook verkennen we de inzet van drones en robotisering.
4 Kennisinfrastructuur inclusief arbeidsmarkt. Onze professionals hebben een essentiële rol bij de grote maatschappelijke opgaven zoals energie, stikstof, woningbouw, circulariteit en klimaat. Aandacht voor scholing en opleiding heeft een prominente plek.
5 Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving. Onderwerpen als mandaten, professionaliteit, autonomie en transparantie vragen om goede afspraken en samenspel met de bevoegde gezagen. Te denken valt aan de Drentse implementatie van een landelijk ontwikkeld risicomodel.
6 Monitoring kwaliteit milieutoezicht. Middels 2-jaarlijkse visitaties wordt gestimuleerd dat de horizontale controle op het eigen bestuur door raden en staten steviger kan plaatsvinden. In 2024 gaan we aan de slag met enkele verbeterpunten die uit het onderzoek in 2023 zijn gekomen.

U&H STRATEGIE

Een andere belangrijke invloed is de 2e fase van het U&H beleid (strategisch uitvoerings- en handhavingsbeleid). Uit de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling (2021) kwam de aanbeveling om een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie voor Drenthe op te stellen én om de Drentse Maat te herijken. De 1e fase van dit proces is inmiddels afgerond, waarbij het bestaande beleid expliciet is vastgelegd. In 2024 start de 2e fase waarbij inhoudelijke keuzes worden gemaakt over de toekomstige uitvoering van het Drentse milieutakenpakket. Dan wordt het gesprek gevoerd over de te behalen milieudoelen, het milieurendement, gewenste kwaliteit, de te accepteren risico's en de hieraan verbonden middelen (resultaten van de te benoemen Kritische Prestatie Indicatoren).

Onze opdrachtgevers zijn verantwoordelijk voor het milieubeleid en prioriteitstelling op lokaal niveau. De beleidsvoorbereiding kan een passende rol voor de RUD Drenthe zijn. Denk bijvoorbeeld aan het benutten van onze expertise op vlak van de duurzaamheidsopgaven waar we in Drenthe voor staan.

ZAAKSYSTEEM

Het contract voor ons huidig zaaksysteem eindigt in 2025. Door het herhaaldelijk uitstellen van de Omgevingswet werd ook de aanbesteding van het Leefomgevingssysteem (LOS) uitgesteld. In 2025 moet het nieuwe LOS operationeel zijn. Vorig jaar zijn we gestart met de voorbereiding van een aanbestedingsprocedure. Een toekomstbestendig zaaksysteem is de ruggengraat van onze organisatie: alle werkzaamheden en processen van het primair proces zijn hierop ingericht. Een goed systeem stelt ons in staat om efficiënt en effectief te werken.

HUISVESTING

De RUD Drenthe is gestart met 120 medewerkers in 2014. De doorontwikkeling die de RUD Drenthe in de afgelopen 10 jaar heeft doorgemaakt vraagt om een verdere professionalisering van de huisvesting. De huidige huisvesting op 2 locaties kent zijn oorsprong bij de oprichting en was bedoeld om leegstand in kantoorruimte te voorkomen van de 2 grootste deelnemers. Het toegaan naar één locatie geeft meer verbondenheid en een duidelijke identiteit. De huisvestingsbehoefte en marktmogelijkheden zijn in 2023 in kaart gebracht. Onze visie is dat ons personeel daár werkt waar dit het meest efficiënt is. Sinds we hybride werken, zie je dat er een gewijzigde huisvestingsbehoefte is ontstaan, wat vraagt om een ander werkplekconcept. De medewerkers komen naar kantoor voor afstemming met collega's, en we hebben dan ook ruimte voor samenwerken, (digitaal) overleg, en aanland plekken nodig. In 2024 beogen we het onderzoek af te sluiten. In het programma van eisen wordt rekening gehouden met huisvesting gebaseerd op een organisatieomvang van 260 medewerkers.

NAAMSWIJZIGING

Het bestuur van de RUD Drenthe heeft in 2023 ingestemd met de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijk regeling RUD Drenthe. In de nieuwe ontwerpregeling is het voornemen opgenomen om de naam van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe te wijzigingen naar Omgevingsdienst Drenthe.

Wij volgen de landelijke ontwikkeling hierin waarbij uitvoeringsdiensten tot omgevingsdiensten worden hernoemd, en wat ook meer exact de wettelijke taken die wij in de omgeving uitvoeren beschrijft. De ontwerpregeling is ten behoeve van de zienswijzeprocedure voorgelegd aan de Drentse raden en staten.

OPGAVEGERICHT WERKEN

In november 2021 is de visie ‘sturing op de organisatie’ opgesteld. Vanuit deze visie is een opgavenkolom ingericht, met als doel meer grip te krijgen op onze totale opgave. Door steeds complexere vraagstukken en de noodzaak om meer participatief te werken, is focus in de totale opgave noodzakelijk. Om hier op de juiste wijze invulling aan te geven bouwen we in 2024 door zodat externe ontwikkelingen adequaat kunnen worden vertaald naar interne opgaven. Met een heldere opdracht kunnen keuzes en afwegingen op integrale wijze vorm krijgen, redenerend vanuit de totale realisatie van opgaven.

3.2 INFORMATIEVOORZIENING

Het past bij ons als kennisorganisatie om informatie gestuurd te werken. Het goed aangesloten blijven op landelijke voorzieningen zorgt voor regelmatige aanpassingen binnen onze digitale systemen. Voorbeelden van dit soort voorzieningen zijn de Centrale Voorziening Geluidgegevens of de Atlas Leefomgeving. Diverse regelgeving zoals bijvoorbeeld de Wet Hergebruik Overheidsinformatie, de Algemene Verordening Gegevensbescherming of de Wet Politiegegevens zorgen voor een duidelijk noodzaak om de kwaliteit van onze data goed te bewaken.

SYSTEMEN

Uiteraard zijn we goed voorbereid en aangesloten op het digitale stelsel (DSO) en de samenwerkingsruimte. Met de komst van de Omgevingswet komt er een Register Externe Veiligheidsrisico’s (REV). Het REV is een landelijke database waarin informatie over externe veiligheidsrisico’s verzameld wordt. De aansluiting op het REV is vorig jaar gerealiseerd. Het actueel houden van informatie over risico’s rondom de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen blijft in 2024 onder de aandacht.

We maken bij de afhandeling van onze zaken gebruik van een platform voor informatievoorziening. Het systeem is vorig jaar gekoppeld aan een kaartviewer en bevat nu ook geografisch weergegeven informatie. We merken dat het een heel toegankelijke gebiedsgerichte manier van werken oplevert. Dit past goed bij de nieuwe werkwijze

onder de Omgevingswet. Vorig jaar is de implementatie gestart met een aantal kaartlagen. Er wordt een planning gemaakt van kaartlagen die in 2024 aanvullend nog beschikbaar komen en de applicatie wordt op basis van gebruikservaringen continu doorontwikkeld.

Bodemonderzoeken worden geregistreerd in ons Bodem Informatie Systeem (BIS). Op basis van deze informatie kunnen we goede en betrouwbare adviezen geven aan onze opdrachtgevers. Twee jaar geleden is een nieuwe versie van het BIS in gebruik genomen en vorig jaar is de koppeling met andere interne systemen gerealiseerd. Het nieuwe BIS geeft een completer, betrouwbaarder en actueler inzicht in de kwaliteit van de Drentse bodem. Het beheer en de doorontwikkeling van het systeem vragen voortdurende inzet. Op de website van het Bodemloket is het voor inwoners mogelijk om actuele bodeminformatie op te vragen. Daarvoor is een koppeling met BIS aangebracht. We onderzoeken nu hoe externe partijen ook rechtstreeks informatie uit BIS kunnen halen. Dat scheelt tijd en voorkomt fouten.

De landelijke Basisregistratie Ondergrond (BRO) bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. In de komende jaren wordt de BRO stapsgewijs voltooid. Er moet een koppeling komen tussen het BIS en het BRO. Dit staat in het tweede halfjaar van 2024 op de planning. Met de provincie is hier het eerste gesprek al over geweest. Met de gemeentes worden de gesprekken nog ingepland.

VERANTWOORDING

Voor het jaar 2024 is een duidelijk speerpunt aan te wijzen: we realiseren in navolging van het visitatie-rapport 2023 enkele verbeterstappen in de P&C cyclus. Het digitale management dashboard stelt ons ertoe in staat om voortgang en resultaten continu te monitoren. Zo kan de RUD Drenthe samen met haar opdracht-gevers bijsturen op afwijkingen en actualiteiten. Dit is in essentie wat de ‘big-8-cyclus’ genoemd wordt. Elke deelnemer krijgt gepersonaliseerd toegang tot het systeem, waarmee voor onze deelnemers zowel de navolgbaarheid en kwaliteit van dienstverlening als de transparantie in verantwoording sterk wordt verbeterd.

Samen met de Werkgroep Rapportages geven we opvolging aan verbeteringen in onze verslaglegging. Het mag beknopter, leesbaarder en de deelnemers stellen een begrijpelijke duiding en onderbouwing van cijfers daarbij erg op prijs. De activiteiten waarover we verslag doen, zijn vorig jaar geclusterd tot een zestal

FIGUUR 1 DE BIG 8 CYCLUS

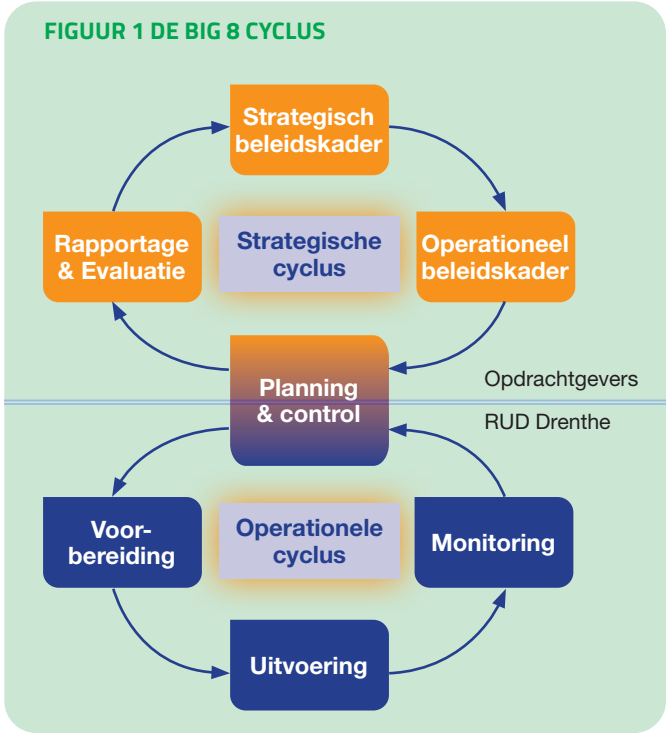

diensten. Dit abstractieniveau verbetert de sturing, monitoring en verantwoording. En niet in het minst, ook ‘het goede gesprek’ aan de bestuurstafel.

De uitwisseling van gegevens tussen de systemen van opdrachtgevers en RUD Drenthe, wordt nu nog handmatig gedaan. We verwachten meer efficiëntie te realiseren door in de toekomst gebruik te maken van robotisering. Bij robotisering wordt een softwarepakket ingezet om repeterende handelingen van medewerkers te automatiseren. Vorig jaar is een pilot gestart om te onderzoeken hoe middels een robot, op geautomati-seerde wijze de dossiers (die worden aangeleverd door de gemeenten) ingelezen kunnen worden.

KENNIS

We hebben zitting in diverse landelijke werkgroepen en delen onze opgedane kennis en inzichten via bijvoorbeeld kenniskringen als “Aan de slag met de Omgevingswet”, Omgevingdienst NL en het Omgevingsplatform Drenthe. Met het ‘Regionale Schakelpunt Bodem’ faciliteren we sinds 2 jaar een duurzaam kennisnetwerk voor bodem en ondergrond. Inmiddels staat dit kennisnetwerk bekend onder de naam Kenniscafé Leefomgeving. In 2024 worden er weer vier kenniscafé ‘s georganiseerd. Kennis delen is ook het doel van de jaarlijkse bodemdag. Dit is een regionaal evenement van en voor de drie Noordelijke provincies en gemeente Emmen, Groningen en Leeuwarden om met zo veel mogelijk belangheb-benden en vakgenoten bodemkennis uit te wisselen.

4 Personeel

Meer vooruitkijken en ons minder laten leiden door de waan van de dag is door de komst van de Omgevingswet belangrijker dan ooit. Zaken als personeelsplanning, opleiding, werving, hybride werken en de aanpak van ziekteverzuim zijn verankerd in ons strategisch personeelsbeleid. In dit hoofdstuk vertellen we kort over de belangrijkste personele aspecten.

4.1 CAPACITEIT

Het is van belang dat we de formatie afstemmen op de opgave. Onze geschatte opgave is groter dan de formatie die we per januari beschikbaar hebben.
De arbeidsmarkt is dusdanig lastig dat het vinden van voldoende gekwalificeerde medewerkers een uitdaging blijft. Op basis van een meerjarige strategische personeelsplanning stellen we een Actieplan Werving op. Voor de uitzetting als gevolg van de Omgevingswet worden vacatures opengesteld. De gemiddelde omvang van onze inhuur is 15% van de totale personele capaciteit. Deze inhuur is onontbeerlijk om de extra werkzaamheden tijdelijk op te kunnen vangen. Werving vullen we in door met de Noordelijke omgevingsdiensten gezamenlijk te werven. Zo vissen we niet in elkaars vijver. Goede voorbeelden zijn de vacaturewebsites www.werkenbijnod.nl en www.vooruitindrenthe.nl.

Samen met de ODG en FUMO is 2 jaar geleden een arbeidsmarktcampagne ‘de Noordelijke Omgevingsdiensten’ gelanceerd welke erg succesvol is in het vinden van nieuw personeel. Deze aanpak continueren wij in 2024. Door interne doorstroming actief te faciliteren zien wij dat medewerkers zich graag aan onze organisatie verbinden. We zien dat in vergelijk met andere diensten het medewerker retentiecijfer in Drenthe in die zin positief opvalt.

4.2 PRODUCTIVITEIT

De productiviteit wordt bepaald door de beschikbare uren per fte te bepalen na aftrek van niet-productiviteit. Dit wordt elk jaar opnieuw vastgesteld (onder invloed van ziektepercentage en verlof). De productienorm was 1.239 uur (2023) en is voor 2024 vastgesteld op 1345 uur.

We rekenen in de programmering dit jaar met een ziekteverzuimpercentage van 6,5%, waar in het Jaarprogramma van 2023 nog met 9% rekening moest worden gehouden. Deze daling is een belangrijke factor in de verhoging van de productienorm. Hoewel de cijfers verbeteren, blijven we onverminderd inzetten op verzuimpreventie- en begeleiding. Hierdoor komen we sneller tot interventies bij verzuimende medewerkers. Er wordt sneller vastgesteld wat er nodig is om tot een goed en gezond herstel te komen. Bespreekbaar maken van (het voorkomen van) stress draagt bij aan een positief werkklimaat. We vinden het dan ook belangrijk om aandacht te geven aan persoonlijk welbevinden, werkgeluk en vitaliteit op de werkvloer.

We zien dat door nog meer in te zetten op risico gericht werken de efficiency en effectiviteit van de organisatie wordt verbeterd. Hieronder valt het opschaalprincipe bij RGT, het risicogericht adviseren en ook risicogericht vergunnen en toetsen. De focus op risicogericht werken kan effect hebben op de urenverdeling en het begrotingsniveau per opdrachtgever. We gaan deze inzichten en verschillen met de opdrachtgevers bespreken. We nemen dit ook op in het plan van aanpak voor monitoring van de P&C cyclus.

4.3 OPLEIDING

In 2024 starten we met een organisatie breed ‘onboarding’ programma. Nieuwe medewerkers voelen zich zo sneller thuis in de nieuwe werkomgeving en raken sneller verbonden aan de organisatie. Het maakt dat zij sneller productief zijn, en zorgt voor een uniforme begeleidingsstructuur. We merken dat dit helpt om ons DNA op de nieuwe instroom over te brengen.

In deze krappe arbeidsmarkt is het noodzakelijk om structureel ruimte te hebben voor het opleiden van nieuwe medewerkers. Zij-instromers en trainees vervullen in toenemende mate de vacatureruimte. Dit zijn medewerkers die veelal nog niet op het gewenste kennis- en/of ervaringsniveau zitten. Het inwerken van deze groep nieuwe medewerkers vraagt veel zorgvuldigheid, tijd en aandacht. Wij werken in een Young Professional Programma (YPP) met vaste begeleiders om hen houvast te bieden. Met deze gestructureerde aanpak voor kennisoverdracht krijgen zij de beste startkwalificaties. Lopende het jaar zien we snel rendement van onze intensieve inwerkaanpak. We beogen in 2024 minimaal 7 young professionals te plaatsen.

Boeien en binden is een belangrijk speerpunt binnen onze organisatie. We geven medewerkers ruimte om te werken aan hun ambities. Doorgroeikansen en opleidingsmogelijkheden verhogen het werkplezier en bevorderen de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Om te blijven voldoen aan de eisen die gesteld worden aan de medewerkers actualiseren we het opleidingsbeleid en stellen we in de loop van 2024 een opleidingsplan op. Hiermee sorteren we voor op de eisen die vanuit de robuustheidscriteria aan ons gesteld worden.

De afgelopen periode was natuurlijk de nieuwe manier van werken onder de Omgevingswet het allerbelangrijkste. Zo zijn we actief betrokken bij landelijke netwerkbijeenkomsten (bv DSO, VNG) en bespreken intern de nieuwsbrieven of webinars van bijvoorbeeld Informatiepunt Leefomgeving (IPLO). We beschikken verder over 2 interne trainers die collega’s dagdagelijks ondersteunen bij de specifieke uitwerking van de Omgevingswet.

De RUD Drenthe is een open organisatie, met medewerkers verschillend in werk, leeftijd, afkomst en karakter. De gemiddelde leeftijd van ons personeelsbestand bedraagt 49 jaar. We (h)erkennen, waarderen en benutten onze verschillen. De RUD Drenthe wil diversiteit in de organisatie vergroten en inclusie versterken.

Verder pakken we veel HR en Arbo-uitdagingen op in 2024. Enkele daarvan zijn het verbeteren van de managementinformatie en het actualiseren en digitaliseren van diverse HR-processen.

5 Financiën

Het uitgangspunt om de uitvoering van de Omgevingswet budgetneutraal te organiseren was een prima tijdelijk richtsnoer. In de loop van 2023 voorzag de RUD Drenthe bij de voorbereidingen op het Jaarprogramma 2024 noodzaak tot een verhoogde raming benodigde inzet. Uit zienswijzen bleek de gedeelde wens om die impact te verwerken in een begrotingswijziging en de Begroting 2024 vast te stellen met een PM-post voor de effecten Omgevingswet.

5.1 REALISTISCH PROGRAMMEREN

We zijn medio juni 2023 een gedegen onderzoek naar de exacte impact Omgevingswet gestart. Daarbij is in kaart gebracht wat de voorziene impact per proces is door rekening te houden met meerdere kostenbepalende factoren. Per proces is een integrale inschatting berekend over het volume van werkzaamheden. Van belang is op te merken dat wanneer in 2024 wordt afgeweken van gezamenlijk vastgestelde uitvoeringskeuzes, dit zal leiden tot hogere kosten.

Met toepassing van enkele aannames in aantal en type werkzaamheden, formuleerden we een totale geschatte toename. Onze organisatie is grotendeels vraag gestuurd. Ondanks de realistische raming willen wij erop wijzen dat de RUD Drenthe niet alle variabelen in de hand heeft om uiteindelijk het geprognosticeerd resultaat of aantal uren te behalen.

Vanaf dit jaarprogramma maken de extra opdrachten en complexe VTH-taken integraal onderdeel uit van de deelnemersbijdragen. Deze uren worden dus niet langer gedurende het jaar in delen gefactureerd maar zijn verdisconteerd in de maandelijkse bevoorschotting. Aan het einde van het jaar worden alle uren afgerekend naar aanleiding van de werkelijke inzet per bevoegd gezag.

5.2 RESULTATENREKENING

Met deze uitgangspunten komen we tot de volgende herziene prognose van baten en lasten voor het jaar 2024, de resultatenrekening.

TABEL 4 RESULTATENREKENING 2024

BEDRAGEN X € 1.000	2024 BEGROTING	2024 BEGROTINGS-WIJZIGING	AFWIJKING
BATEN			
Deelnemers-bijdragen	21.639	25.118	3.479
Legesopbrengsten	200	200	-
Projectbaten	1.114	-	-1.114
Financiële baten	-	145	145
Aan derden doorbelaste kosten	101	126	25
SPUK baten	504	444	-60
TOTALE BATEN	**23.557**	**26.033**	**2.476**
LASTEN			
Personeelslasten	18.114	21.138	-3.024
Bedrijfsvoerings-kosten	3.301	3.686	-385
Legeskosten	150	150	-
Projectkosten	1.717	444	1.274
Financiële lasten	-	-	-
Incidentele lasten	150	490	-340
Onvoorzien	125	125	-
TOTALE LASTEN	**23.557**	**26.033**	**-2.476**
SALDO	**-**	**-**	**-**

DEELNEMERSBIJDRAGE

Bovenstaande prognose van baten en lasten resulteert in een verhoging van de deelnemersbijdrage ten opzichte van de primitieve begroting van € 2,4 mln. (€ 3.5 mln. minus € 1,1 mln.) Hierna volgt een korte uiteenzetting van de verschillen:

- De extra kosten door invoering omgevingswet á € 1.8 miljoen. Dit bestaat uit 6.435 structurele extra uren (á € 118,29 = € 761K) en 8.600 incidentele extra uren (á € 118,29 = € 1.017K).
- De opgave voor 2024 is 10.091 uur meer dan we kunnen realiseren. In het Jaarprogramma 2024 is daarom afgeschaald op de basisbijdrage én op de impact Omgevingswet.

Voor de deelnemer overzichten verwijzen we naar **bijlage A**. Met alle opdrachtgevers is de meest optimale en realistische opgave doorgesproken, en vertaald naar een maximaal te verwachten uitvoeringsniveau. De impact op aantallen en uren is door- en toegerekend aan de producten DM en niet-DM.

We werken grotendeels vraaggestuurd en per deelnemer kan de opgave ook gedurende het kalenderjaar nog variëren. In **bijlage B** staat het overzicht van vooraf aangekondigd meerwerk per opdrachtgever opgenomen.

BEGROTINGSWIJZIGING

De uitvoering van het Jaarprogramma 2024 brengt met zich mee dat er aanleiding is tot het wijzigen van enkele posten. We doen daarom het voorstel voor een begrotingswijziging 2024.

Zo is bijvoorbeeld het toegepaste inflatiepercentage (4,5%) aangevuld met bijstellingen per begrotingsonderdeel. En zijn de CAO-loonstijgingen CAO nu verwerkt: (4,75% per 1 januari 2024 en 1,25% per 1 oktober 2024). Samengevat kent de begrotingsbijstelling 2024 onderstaande wijzigingen:

Salarissen en inhuur	€ 1.467K
Overige personele kosten	€ 310K
Incidentele kosten	€ 160K
Uitbreiding div. budgetten i.v.m. groei	€ 118K
Overige lasten en baten	€ 261K
TOTAAL	**€ 2.316K**

De rekenkundige toedeling voor dit Jaarprogramma 2024 is opgenomen in bijlage C (in uren) en in bijlage D (in euro's). In De tabellen geven per deelnemer de verschillen weer tussen de deelnemersbijdrage uit de begroting 2024 en de deelnemersbijdrage uit het jaarprogramma. Dit zowel in euro's als in aantallen uren. De verschillen tussen zowel de bijdragen als de uren worden op individueel niveau verklaard.

5.3 UURTARIEF

Het uurtarief daalt in vergelijking met hoe dit in de Begroting 2024 was gepresenteerd met € 3,81, als we de uurtarieven op dezelfde wijze berekenen. De incidentele lasten zijn in beide gevallen integraal in het uurtarief opgenomen en worden niet apart in rekening gebracht. De aanpassing van het uurtarief wordt meegenomen in de Begrotingswijziging 2024.

TABEL 5 UURTARIEF

BEREKENING UURTARIEF	BEGROTING 2024	JAARPROGRAMMA 2024
Totale lasten	23.557.109	26.022.935
Af: incidentele lasten	-	-
Overige baten	-300.932	-510.932
TOTAAL TE VERHALEN	**23.256.177**	**25.512.003**
Uren jaarprogramma	190.463	215.682
UURTARIEF	**€ 122,10**	**€ 118,29**

Bijlagen

BIJLAGE A OVERZICHT PER DEELNEMER VAN DE URENRAMING

OVERZICHT JP	VERGUNNINGEN (101 T/M 115, 600, 801, 901)	TOEZICHT + KLACHTEN (116, 120, 127, 128, 400, 1001, 1101 EN 17000)	BODEM (121 T/M 126 +200)	ADVIES (300, 16000)	JURIDISCH (500)	ADMINISTRA-TIEVE ONDER-STEUNING (10000)	OPDRACHTEN JP	COMPLEXE VTH-TAKEN	TOTAAL
AA & HUNZE	1.890	3.923	1.317	275	253	365	125	575	8.723
ASSEN	2.418	5.764	2.839	475	279	796	325	0	12.896
BORGER-ODOORN	2.627	4.006	1.178	480	224	418	225	700	9.858
COEVORDEN	4.106	6.693	1.859	435	360	671	125	1.450	15.699
DE WOLDEN	4.283	4.430	855	460	237	688	0	50	11.003
EMMEN	8.106	15.595	5.935	1.135	750	2.203	1.000	700	35.424
HOOGEVEEN	3.236	7.221	1.781	230	261	889	0	600	14.218
MEPPEL	2.843	5.263	1.271	395	222	659	125	1.000	11.778
MIDDEN-DRENTHE	4.842	5.827	1.399	450	289	871	0	925	14.603
NOORDENVELD	2.225	2.818	1.606	570	315	423	125	75	8.157
TYNAARLO	2.215	3.815	1.794	355	255	369	301	0	9.104
WESTERVELD	3.593	3.765	790	240	260	443	64	100	9.255
PROVINCIE DRENTHE	6.402	8.819	9.966	90	875	2.341	2.725	0	31.218
TOTAAL	**48.786**	**77.939**	**32.590**	**5.590**	**4.580**	**11.136**	**5.140**	**6.175**	**191.936**

BIJLAGE B EXTRA OPDRACHTEN IN 2024

EXTRA OPDRACHTEN	ONDER-MIJNING	TOEZICHT LABEL C VERPLICHTING	ONDER-STEUNING MILIEU-BELEID GEMEENTE ASSEN	COORDINATIE ETP	SLA	PVA NRB INVENTA-RISATIE BARGERES	ENERGIE	ONDERSTEUNING MILIEUBELEID PROVINCIE DRENTHE
Aa en Hunze	125	0						
Assen	125		200					
Borger Odoorn	125	100						
Coevorden	125	0						
De Wolden		0						
Emmen	250	0						
Hoogeveen		0						
Meppel	125	0						
Midden Drenthe	0	0						
Noordenveld	125	0						
Tynaarlo	125	176						
Westerveld	0	64						
Provincie Drenthe	0	0		250	200	500	500	200
TOTAAL	**1.125**	**340**	**200**	**250**	**200**	**500**	**500**	**200**

INVENTARISATIE BODEMBEDREIGENDE ACTIVITEITEN BEDRIJVEN IN GRONDWATER-BESCHERMINGS-GEBIEDEN	VERSCHERPT TOEZICHT BLADDERSWIJK	GELUIDS-RONDES HORECA	TUINBOUW	MAATWERK-ADVIEZEN OMGEVINGSWET AAN ROW	OPEN WKO	COMPLEXE VTH-TAKEN	TOTAAL
						575	700
						0	325
						700	925
						1.450	1.575
						50	50
	150	250	150	200		700	1.700
						600	600
						1.000	1.125
						925	925
						75	200
						0	301
						100	164
225					850	0	2.725
225	**150**	**250**	**150**	**200**	**850**	**6.175**	**11.315**

BIJLAGE C DEELNEMERSBIJDRAGE 2024 - URENSPECIFICATIE

	VASTGESTELDE BEGROTING 2024 - UREN					
DEELNEMER	UREN JP 23 ZONDER SPUK	VERSCHUIVING TAKEN	GROEIMODEL	BASIS UREN 2024	MEERWERK/ EXTRA OPDR.	UREN VOOR DEEL-NEMERS
GEMEENTE AA EN HUNZE	5.724	610	542	6.876	600	7.476
GEMEENTE ASSEN	9.714	1.400	919	12.033	175	12.208
GEMEENTE BORGER-ODOORN	7.925	300	750	8.975	700	9.675
GEMEENTE COEVORDEN	12.057	910	1.141	14.108	1.175	15.283
GEMEENTE EMMEN	30.131	-50	2.850	32.931	1.300	34.231
GEMEENTE HOOGEVEEN	11.137	1.520	1.054	13.711	200	13.911
GEMEENTE MEPPEL	10.181	1.330	963	12.474	250	12.724
GEMEENTE MIDDEN-DRENTHE	12.847	660	1.215	14.722	350	15.072
GEMEENTE NOORDENVELD	6.966	450	659	8.075	250	8.325
GEMEENTE TYNAARLO	6.900	500	653	8.053	100	8.153
GEMEENTE WESTERVELD	7.761	200	734	8.695	150	8.845
GEMEENTE DE WOLDEN	9.397	300	889	10.586	150	10.736
PROVINCIE DRENTHE	34.385	-8.130	0	26.255	3.850	30.105
TOTAAL	**165.125**	**0**	**12.369**	**177.494**	**9.250**	**186.744**

BIJLAGE D DEELNEMERSBIJDRAGE 2024 – IN EURO'S

	VASTGESTELDE BEGROTING 2024 - EURO'S		
DEELNEMER	BASIS BIJDRAGE	MEERWERK/ EXTRA OPDR.	TOTALE BIJDRAGE
GEMEENTE AA EN HUNZE	€ 835.623	€ 72.236	€ 907.859
GEMEENTE ASSEN	€ 1.461.352	€ 21.069	€ 1.482.421
GEMEENTE BORGER-ODOORN	€ 1.092.470	€ 84.275	€ 1.176.745
GEMEENTE COEVORDEN	€ 1.715.687	€ 141.462	€ 1.857.149
GEMEENTE EMMEN	€ 4.014.300	€ 156.511	€ 4.170.811
GEMEENTE HOOGEVEEN	€ 1.665.447	€ 24.079	€ 1.689.526
GEMEENTE MEPPEL	€ 1.515.013	€ 30.098	€ 1.545.111
GEMEENTE MIDDEN-DRENTHE	€ 1.791.835	€ 42.138	€ 1.833.973
GEMEENTE NOORDENVELD	€ 982.344	€ 30.098	€ 1.012.442
GEMEENTE TYNAARLO	€ 979.436	€ 12.039	€ 991.475
GEMEENTE WESTERVELD	€ 1.058.904	€ 18.059	€ 1.076.963
GEMEENTE DE WOLDEN	€ 1.289.136	€ 18.059	€ 1.307.195
PROVINCIE DRENTHE	€ 3.237.163	€ 463.515	€ 3.700.678
TOTAAL	**€ 21.638.710**	**€ 1.113.639**	**€ 22.752.349**

JAARPROGRAMMA 2024 - UREN								
BASIS UREN INCL. SPUK	ENERGIE UREN UIT SPUK	BASIS UREN 2024	MEERWERK/ EXTRA OPDR.	GROEI OW STRUCTU-REEL	INDIRECT OMGEVINGS-WET	INDIRECT OVERIGE	UREN DEEL-NEMERS	VERSCHIL UREN DEEL-NEMERS
7.731	-204	7.527	700	292	382	691	9.593	2.117
12.139	-301	11.838	325	432	599	1.083	14.276	2.068
8.602	-230	8.372	925	331	425	770	10.823	1.148
13.598	-366	13.231	1.575	526	672	1.217	17.222	1.939
32.536	-827	31.709	1.700	1.188	1.606	2.905	39.108	4.877
13.141	-332	12.809	600	477	648	1.173	15.708	1.797
10.258	-275	9.983	1.125	395	507	918	12.928	204
13.188	-341	12.848	925	490	651	1.178	16.092	1.020
7.684	-190	7.493	200	273	379	685	9.031	706
8.498	-213	8.285	301	305	419	758	10.069	1.916
8.781	-216	8.565	164	310	433	783	10.255	1.410
10.584	-257	10.327	50	369	522	944	12.211	1.475
27.446	0	27.446	2.725	1.047	1.357	2.455	35.029	4.924
174.186	**-3.752**	**170.434**	**11.315**	**6.435**	**8.600**	**15.560**	**212.344**	**25.600**

JAARPROGRAMMA 2024 - EURO'S								
BASIS BIJDRAGE	MEERWERK/ EXTRA OPDR.	GROEI OMGEVINGS-WET STRUC-TUREEL	INDIRECT OMGEVINGS-WET	INDIRECT OVERIGE	ENERGIE UREN UIT SPUK	TOTALE BIJDRAGE	VERSCHIL MET BEGROTING	
€ 917.375	€ 82.802	€ 34.594	€ 45.187	€ 81.756	€ -24.086	€ 1.137.628	€ 229.769	25,3%
€ 1.428.977	€ 38.444	€ 51.143	€ 70.802	€ 128.102	€ -35.609	€ 1.681.858	€ 199.437	13,5%
€ 1.023.018	€ 109.417	€ 39.095	€ 50.312	€ 91.029	€ -27.220	€ 1.285.651	€ 108.906	9,3%
€ 1.618.726	€ 186.305	€ 62.260	€ 79.548	€ 143.927	€ -43.348	€ 2.047.417	€ 190.268	10,2%
€ 3.842.537	€ 201.091	€ 140.486	€ 189.938	€ 343.656	€ -97.814	€ 4.619.894	€ 449.082	10,8%
€ 1.550.700	€ 70.973	€ 56.386	€ 76.698	€ 138.771	€ -39.259	€ 1.854.270	€ 164.744	9,8%
€ 1.220.233	€ 133.075	€ 46.710	€ 59.999	€ 108.557	€ -32.522	€ 1.536.052	€ -9.059	-0,6%
€ 1.561.054	€ 109.417	€ 57.913	€ 77.036	€ 139.382	€ -40.322	€ 1.904.480	€ 70.507	3,8%
€ 904.429	€ 23.658	€ 32.349	€ 44.815	€ 81.084	€ -22.523	€ 1.063.812	€ 51.370	5,1%
€ 1.001.461	€ 35.605	€ 36.105	€ 49.580	€ 89.705	€ -25.138	€ 1.187.317	€ 195.841	19,8%
€ 1.032.620	€ 19.399	€ 36.704	€ 51.202	€ 92.639	€ -25.555	€ 1.207.010	€ 130.047	12,1%
€ 1.242.507	€ 5.914	€ 43.636	€ 61.689	€ 111.614	€ -30.382	€ 1.434.979	€ 127.784	9,8%
€ 3.260.590	€ 322.337	€ 123.806	€ 160.477	€ 290.351	€ -	€ 4.157.559	€ 456.882	12,3%
€ 20.604.227	**€ 1.338.436**	**€ 761.187**	**€ 1.017.282**	**€ 1.840.571**	**€ -443.778**	**€ 25.117.927**	**€ 2.365.578**	

BIJLAGE E DEFINITIELIJST

Bandbreedte	Realistisch programmeren helpt bij het bereiken van een maximale productieomvang. De beschikbare capaciteit is op 1 januari 2024 lager dan het benodigde niveau. Het verschil tussen het hoogste en het laagste percentage realisatie noemen we de bandbreedte voor het opschalen. Gedurende het jaar werken we zo snel als mogelijk naar hoogste percentage uitvoeringsniveau.
Basisuitvoering	Dit is opgesteld in afstemming met de opdrachtgevers en op basis van de vastgestelde begroting voor het programmajaar.
Begrotingswijziging	Een wijziging van de in basis vastgestelde begroting.
Deelnemersbijdrage	Een bepaalde bijdrage voor eigenaren voor de gemeenschappelijke regeling voor het uitvoeren van taken.
Drentse Maat	De RUD Drenthe is sinds 2016 gaan opereren op een uitvoeringniveau dat passend werd gevonden bij de Drentse situatie. Deze Drentse maat is de minimale basis waaraan iedere partner zich conformeert. Het bevat een minimaal pakket aan producten en diensten, is uitgedrukt in termen van outputkwaliteit die per product en dienst van de RUD Drenthe is geleverd, en heeft verbinding met de competenties die dit vraagt van de medewerkers. Daarvoor wordt op basis van valide en actuele inrichtingsgegevens een norm bepaald voor de frequentie, intensiteit en uren voor de taakuitvoering.
Groeimodel	Een model waarin stapsgewijs (aantal jaren) wordt gewerkt naar het gewenste uitvoeringsniveau.
Interbestuurlijk programma (IBP) versterking VTH-stelsel	Op 4 maart 2021 presenteerde de commissie Van Aartsen haar rapport “Om de leef-omgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur”. Hierin wordt het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) geanalyseerd. Zij adviseert om binnen de fundamenten van het bestaande stelsel tot een serie essentiële verbeteringen te komen in de vorm van tien aanbevelingen. Het programma wordt gevormd door een samenwerking van Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Omgevingsdienst NL (ODNL) en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Justitie en Veiligheid (JenV).
Kental	Een gemiddeld aantal uren voor een productresultaat.
Landelijke handhavingsstrategie	Handhavende instanties, zoals overheden, omgevingsdiensten, het OM en de politie treden op eenzelfde manier op bij vastgestelde overtredingen. Zo ontstaat een gelijk speelveld, wordt het rechtsgevoel gerespecteerd en blijft de leefomgeving veilig, schoon en gezond. Sinds 2014 is in Nederland een uniforme handhaving strategie van kracht. De Landelijke Handhaving strategie verbindt het bestuurs- en strafrecht met elkaar. Sinds 2022 is een actuelere versie (LHSO) beschikbaar.
Meerwerk	Dit is werk op basis van vraagsturing. Werk wat het geprogrammeerde werk (in uren) overstijgt en dus onvoorzien. Volgens de wet moeten we dat uitvoeren. Bij dreigend meerwerk overleggen we altijd direct met de opdrachtgever. Meerwerk wordt achteraf in rekening gebracht. Het bestuur heeft alle opdrachtgevers geadviseerd hiervoor ruimte op te nemen in het JP of in de eigen begroting. Hierbij kan gedacht worden aan de overvraag aan klachten of adviesvragen ten opzichte van de basisafspraken. Het meerwerk door calamiteiten, incidenten en rampen wordt ook achteraf in rekening gebracht bij de betreffende opdrachtgever. Denk hierbij aan asbest-branden, afvalbranden of inzet bij rampen zoals veenbranden of overstromingen.
Minderwerk	Dit is minderwerk op basis van vraagsturing. Werk wat het geprogrammeerde werk (in uren) onderschrijdt. Minderwerk wordt achteraf verrekend in relatie met eventueel gemaakt meerwerk en extra opdrachten.

Omgevingswaarde	Maatschappelijk relevant milieu-thema om de kwaliteit van de leefomgeving te kunnen beoordelen. Dit zijn bijvoorbeeld afval, bodem, duurzaamheid, geluid, lucht en omgevingsveiligheid. Op elk van deze thema's is vastgelegd wat de meetbare wettelijke of lokale kwaliteit dient te zijn. Overlast of hinder op een thema kan bijvoorbeeld een effect hebben op onze gezondheid.
Omgevingsplatform Drenthe	Het Omgevingsplatform Drenthe is een samenwerkingsverband van de Drentse gemeenten, waterschappen, provincies, RUD, RWS, GGD en de Veiligheidsregio Drenthe. Doel is samen te werken rond de invoering van de Omgevingswet.
Ontwikkelopgave	Vooraf ingeschatte inzet op ontwikkeling van een organisatie.
Onvoorziene extra opdrachten	Dit zijn specifieke extra opdrachten welke niet vooraf aan een uitvoeringsjaar zijn aangegeven. Deze worden in het uitvoeringsjaar niet uitgevoerd tenzij hiervoor een extra opdracht is gegeven.
Opdrachtgever	Een van de 12 Drentse gemeenten of de provincie Drenthe.
Opgavegericht werken	Uitgangspunt voor opdrachtgericht werken is het realiseren van concrete resultaten in opgaven, bepaald door bestuurlijke prioriteiten en wettelijke taken. Door steeds complexere vraagstukken en de noodzaak om meer participatief te werken, is focus in de totale opgave noodzakelijk. Een heldere opdracht voorkomt inzet op de verkeerde dingen en teleurstelling achteraf.
Opschaalmethodiek	Aanpak om in situaties waarbij de opgave hoger is dan de capaciteit een beheerst en zeker verloop van de productie te waarborgen. De programmering wordt gebaseerd op een realistische haalbare groei en geleidelijk 'opgeplust' wanneer mogelijk.
Outcome	Een kwalitatief meetbaar effect dat bijdraagt aan het beleid en de visie hoe we gezond en veilig kunnen wonen, werken en recreëren in Drenthe.
Overgangsrecht-werkzaamheden	Voor een aantal producten geldt dat na 1 januari 2024 de oude wetgeving van kracht blijft, en NIET de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet wordt gevolgd.
Output	Een kwantitatief meetbaar effect.
Prioriteitenmatrix	Opdeling in hoofdonderwerpen waarlangs de programmering van de opgave plaatsvindt. Met de matrix kan worden geanticipeerd op de gecalculeerde aanname die ten tijde van het opstellen van het JP is gehanteerd. Het zorgt ervoor dat de beschikbare capaciteit optimaal wordt benut. Wanneer sprake is van een tekort aan capaciteit vervallen activiteiten met een lage prioriteit. Keuzes zijn mede afhankelijk van de beschikbare kwalitatieve capaciteit (benodigde typen functies).
Productiviteitsnorm	De productiviteit wordt bepaald door de beschikbare uren per fte te bepalen na aftrek van niet productiviteit. Dit wordt elk jaar opnieuw vastgesteld (o.i.v. ziektepercentage en verlof).
Project	Een project is een tijdelijke manier van samenwerken, gericht op het opleveren van een uniek resultaat, dat bijdraagt aan het behalen van doelen en waarbij de belangrijkste werkzaamheden te inventariseren zijn.
Risicogericht toezicht	Op basis van risico's, welke door de activiteiten mogelijk ontstaan, wordt urgentie en inzet voor toezicht bepaald.
Risicogericht vergunnen	Op basis van risico's, welke door de aangevraagde activiteiten mogelijk ontstaan, wordt urgentie en inzet voor behandeling bepaald.
Risicogericht werken	Op basis van risico's, welke door de activiteiten mogelijk ontstaan, wordt urgentie en inzet voor bepaald. Het risico bestaat uit 3 pijlers: het milieurisico, het ondermijnings-risico en het risico van maatschappelijk en bestuurlijke impact.

Robuustheidscriteria	De aanbevelingen van Van Aartsen zijn door het IBP vertaald naar zes pijlers, waarvan de 1e is: “robuuste omgevingsdiensten en financiering”. In de zomer van 2023 zijn als invulling zes criteria geformuleerd. Voor de omgevingsdiensten is het belangrijk om: • een bepaalde minimale omvang te hebben; • te werken volgens de kwaliteitscriteria voor VTH; • in te zetten op innovatie met daarbij een innovatieagenda en bijpassend budget; • een financiële buffer te hebben; • informatie gestuurd te werken; • aan te sluiten bij de identiteit van het werkgebied Alle omgevingsdiensten moeten onderbouwen of ze robuust zijn. En zo niet, met een plan van aanpak komen om dat uiterlijk voorjaar 2026 wél te zijn.
U & H strategie	Het strategisch beleidskader voor de taakuitvoering van de RUD Drenthe (Uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie)
Voorziene extra opdrachten	Dit is een lijst van specifieke extra opdrachten welke apart en vooraf aan een uitvoerings-jaar door de bevoegd gezagen afzonderlijk of gezamenlijk wordt gefinancierd. Deze projecten vallen binnen de primaire uitvoering.
Vraag gestuurd	Een vraag die vanuit de maatschappij door het bevoegd gezag geheel of in een onder-deel wordt doorgezet naar de RUD Drenthe.
Young Professional Programma	Speciaal programma voor starters op de arbeidsmarkt om hen door middel van training tijdens het werk te begeleiden naar een bepaald kwaliteitsniveau behorend bij het functieprofiel.